

Dokument na rokovanie

A9-0191/2020

14.10.2020

*****I**
SPRÁVA

o návrhu rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady o Európskom roku
železníc (2021)
(COM(2020)0078 – C9-0076/2020 – 2020/0035(COD))

Výbor pre dopravu a cestovný ruch

Spravodajkyňa: Anna Deparnay-Grunenberg

Označenie postupov

- * Konzultácia
- *** Súhlas
- ***I Riadny legislatívny postup (prvé čítanie)
- ***II Riadny legislatívny postup (druhé čítanie)
- ***III Riadny legislatívny postup (tretie čítanie)

(Typ postupu závisí od právneho základu navrhnutého v návrhu aktu.)

Pozmeňujúce návrhy k návrhu aktu

Pozmeňujúce návrhy Európskeho parlamentu v dvoch stĺpcoch

Vypustenia sa označujú ***hrubou kurzívou*** v ľavom stĺpci. Nahradenia sa označujú ***hrubou kurzívou*** v oboch stĺpcoch. Nový text sa označuje ***hrubou kurzívou*** v pravom stĺpci.

Prvý a druhý riadok záhlavia každého pozmeňujúceho návrhu vymedzujú príslušnú časť v návrhu aktu predloženého na prerokovanie. Ak sa pozmeňujúci návrh týka platného aktu, ktorý sa má návrhom aktu zmeniť, záhlavie navyše obsahuje tretí riadok uvádzajúci platný akt a štvrtý riadok uvádzajúci príslušné ustanovenie tohto aktu.

Pozmeňujúce návrhy Európskeho parlamentu v podobe konsolidovaného textu

Nové časti textov sa označujú ***hrubou kurzívou***. Vypustené časti textu sa označujú symbolom **■** alebo sa prečiarkujú. V prípade nahradenia sa nový text vyznačí ***hrubou kurzívou*** a nahradený text sa vymaže alebo sa prečiarkne.

Čisto technické zmeny, ktoré vykonávajú útvary s cieľom vypracovať konečný text, sa však nevyznačujú.

OBSAH

	strana
NÁVRH LEGISLATÍVNEHO UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU.....	5
DÔVODOVÁ SPRÁVA.....	27
STANOVISKO VÝBORU PRE REGIONÁLNY ROZVOJ	29
STANOVISKO VÝBORU PRE KULTÚRU A VZDELÁVANIE	54
POSTUP GESTORSKÉHO VÝBORU	76
ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN V GESTORSKOM VÝBORE	77

NÁVRH LEGISLATÍVNEHO UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU

o návrhu rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady o Európskom roku železníc
(2021)
(COM(2020)0078 –C9-0076/2020 – 2020/0035(COD))

(Riadny legislatívny postup: prvé čítanie)

Európsky parlament

- so zreteľom na návrh Komisie pre Európsky parlament a Radu (COM(2020)0078),
 - so zreteľom na článok 294 ods. 2 a článok 91 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, v súlade s ktorými Komisia predložila návrh Európskemu parlamentu (C9-0076/2020),
 - so zreteľom na článok 294 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
 - so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru z ...¹,
 - zo zreteľom na stanovisko Výboru regiónov z ...,²
 - zo zreteľom na článok 59 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na stanovisko Výboru pre regionálny rozvoj a stanovisko Výboru pre kultúru a vzdelávanie,
 - so zreteľom na správu Výboru pre dopravu a cestovný ruch (A9-0191/2020),
- prijíma nasledujúcu pozíciu v prvom čítaní;
2. vyzýva Komisiu, aby mu vec znovu predložila, ak nahrádza, podstatne mení alebo má v úmysle podstatne zmeniť svoj návrh;
 3. poveruje svojho predsedu, aby postúpil túto pozíciu Rade, Komisii a národným parlamentom.

¹ Ú. v. EÚ C ... (zatiaľ neuvverejnené v úradnom vestníku).

² Ú. v. EÚ C ... (zatiaľ neuvverejnené v úradnom vestníku).

Návrh rozhodnutia
Odôvodnenie 4*Text predložený Komisiou*

(4) V súlade s cieľmi stanovenými v oznámení Komisie o európskej zelenej dohode treba pretransformovať hospodárstvo Únie a prehodnotiť politiky, najmä v oblasti dopravy a mobility, čo znamená urýchlenie prechodu na udržateľnú a inteligentnú mobilitu. Za štvrtinu emisií skleníkových plynov v Únii je zodpovedná doprava, pričom tento podiel sa neustále zvyšuje. Pokiaľ chceme dosiahnuť klimatickú neutralitu, musíme do roku 2050 znížiť emisie z dopravy o 90 %. Pri dosahovaní udržateľnej dopravy sú prvoradí používatelia, ktorým musíme poskytnúť cenovo dostupnejšie, prístupnejšie, zdravšie a čistejšie alternatívy k ich súčasným návykom v oblasti mobility. V rámci európskej zelenej dohody sa má urýchliť prechod na udržateľnú a inteligentnú mobilitu s cieľom riešiť tieto výzvy. Podstatná časť zo 75 % vnútrozemskej nákladnej dopravy, ktorá sa v súčasnosti uskutočňuje po cestách, by sa mala presunúť na železnice a vnútrozemské vodné cesty.

Pozmeňujúci návrh 2**Návrh rozhodnutia***Pozmeňujúci návrh*

(4) V súlade s cieľmi stanovenými v oznámení Komisie o európskej zelenej dohode treba pretransformovať hospodárstvo Únie a prehodnotiť politiky, najmä v oblasti dopravy a mobility, čo znamená urýchlenie prechodu na udržateľnú, inteligentnú, **intermodálnu, interoperabilnú a prepojenú** mobilitu. Za štvrtinu emisií skleníkových plynov v Únii je zodpovedná doprava, pričom tento podiel sa neustále zvyšuje. Pokiaľ chceme dosiahnuť klimatickú neutralitu, musíme **čo najskôr a najneskôr** do roku 2050 znížiť emisie z dopravy o 90 %. Pri dosahovaní udržateľnej dopravy sú prvoradí používatelia, ktorým musíme poskytnúť cenovo dostupnejšie, prístupnejšie, zdravšie, čistejšie a **energeticky účinnejšie** alternatívy k ich súčasným návykom v oblasti mobility **a zároveň podporiť tie, pri ktorých sa už využívajú udržateľné druhy dopravy, ako je chôdza, jazda na bicykli a verejná doprava. Udržateľná doprava znamená vysoký štandard pracovných podmienok; znamená aj úroveň cien, ktoré zahŕňajú externé náklady.** V rámci Európskej zelenej dohody sa má urýchliť prechod na udržateľnú a inteligentnú mobilitu s cieľom riešiť tieto výzvy. Podstatná časť zo 75 % vnútrozemskej nákladnej dopravy, ktorá sa v súčasnosti uskutočňuje po cestách, by sa mala presunúť na železnice a vnútrozemské vodné cesty. **Preto je dôležité pokročiť v realizácii transeurópskej dopravnej siete (TEN-T) a zabezpečiť, aby boli k dispozícii potrebné finančné zdroje.**

Odôvodnenie 5 a (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

(5a) Pandémia COVID-19 zasiahla odvetvie dopravy mimoriadne ťažko. Odvetvie železničnej dopravy zaznamenalo bezprecedentný pokles počtu cestujúcich. Napriek prevádzkovým a finančným obmedzeniam si toto odvetvie zachovalo kľúčové spojenia tak v osobnej doprave, ako aj v preprave základného a nebezpečného tovaru. Bolo to možné najmä vďaka zamestnancom, ktorí v ťažkých, nebezpečných a neistých podmienkach naďalej pracovali v snahe zabezpečiť, aby sa zdravotnícke potreby a základný tovar mohli prepravovať po celej Európe.

Pozmeňujúci návrh 3

Návrh rozhodnutia Odôvodnenie 6

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

(6) Vďaka prepojeniu hlavných dopravných tepien Únie s jej okrajovými regiónmi a územiami prispieva odvetvie železničnej dopravy k hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti.

(6) Vďaka prepojeniu hlavných dopravných tepien Únie s jej okrajovými, **horskými a ťažko dostupnými** regiónmi a územiami, **a to aj na regionálnej a miestnej úrovni, vďaka vytvoreniu a obnoveniu chýbajúcich regionálnych cezhraničných železničných spojení^{1a} a pokroku pri elektrifikácii^{1b}** prispieva odvetvie železničnej dopravy k hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti. **Okrem toho majú odľahlé a vidiecke oblasti často menej početné a menej rozvinuté siete, ktoré zaručujú poskytovanie základných služieb obyvateľstvu. Pohraničné regióny v celej Únii tvoria 40 % územia Únie a žije v nich tretina jej obyvateľstva^{1c}, ale často sa nachádzajú v dvojnásobne ťažkej situácii, keďže majú vidiecky charakter a nachádzajú sa na okraji vnútroštátnych sietí. Stále však chýbajú viaceré cezhraničné prepojenia, čo bráni v**

dosiahnutí úplnej efektívnosti transeurópskej dopravnej siete. Investície do železničnej infraštruktúry by sa okrem toho mali zamerať na tie spojenia, ktoré prispievajú k cieľom Únie týkajúcim sa prechodu na iné druhy dopravy, napríklad v prístavoch alebo v oblastiach letísk, kde sa náklad môže distribuovať vo vnútrozemí po železnici namiesto ciest, za predpokladu, že tam existuje primeraná železničná infraštruktúra. Posilnenie interoperability a podpora doplnkového prístupu vo všetkých odvetviach dopravy je základným cieľom, ktorý treba dosiahnuť, aby sa zlepšila hospodárska činnosť v regiónoch, vytvorili nové pracovné miesta a prispelo k oživeniu po súčasnej zdravotnej a hospodárskej kríze.

^{1a} Správa GR REGIO „Vyčíslenie účinkov právnych a administratívnych prekážok v pohraničných regiónoch s pozemnou hranicou“ (zdroj: https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/2014/boosting_growth/quantif_effect_borders_obstacles.pdf).

^{1b} Správa GR REGIO „Vyčíslenie účinkov právnych a administratívnych prekážok v pohraničných regiónoch s pozemnou hranicou“ (zdroj: https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/2014/boosting_growth/quantif_effect_borders_obstacles.pdf).

^{1c} Správa GR REGIO „Vyčíslenie účinkov právnych a administratívnych prekážok v pohraničných regiónoch s pozemnou hranicou“ (zdroj: https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/2014/boosting_growth/quantif_effect_borders_obstacles.pdf).

Pozmeňujúci návrh 4

**Návrh rozhodnutia
Odôvodnenie 7**

(7) Zatiaľ čo podiel osobnej železničnej dopravy na pozemnej doprave v Únii sa od roku 2007 len mierne zvýšil, podiel nákladnej dopravy sa znížil. Skutočnému jednotnému európskemu železničnému priestoru stojí v ceste ešte veľa prekážok, a to aj vzhľadom na potrebu minimalizovať hluk. Prekonanie týchto prekážok spolu so znižovaním nákladov a zrýchlením **inovácie** umožní využiť **plný** potenciál železničnej dopravy. Preto potrebuje ďalší impulz, aby sa **stala atraktívnejšou** pre cestujúcich aj pre podniky.

(7) Zatiaľ čo podiel osobnej železničnej dopravy na pozemnej doprave v Únii sa od roku 2007 len mierne zvýšil, podiel nákladnej dopravy sa znížil. Skutočnému jednotnému európskemu železničnému priestoru stojí v ceste ešte veľa prekážok, a to aj vzhľadom na potrebu **otvoriť sa hospodárskej súťaži, podporiť inovácie, interoperabilitu a digitalizáciu, dokončiť TEN-T a koridory nákladnej dopravy, urýchliť zavádzanie celoeurópskych moderných systémov riadenia železničnej dopravy (ERTMS) pre vozidlové aj traťové zariadenia, internalizovať externé náklady, minimalizovať hluk a podporovať lepšiu integráciu medzi logistickými systémami a kvalitou života občanov. Železnice sú často ochromené, pretože obchodné a prevádzkové postupy sú zastarané a infraštruktúra a železničné vozidlá príliš rýchlo starnú.** Prekonanie týchto prekážok spolu so znižovaním nákladov a zrýchlením **inovácií** umožní **železničnej doprave naplno** využiť svoj potenciál **a zároveň zabezpečí fungovanie vnútorného trhu, zvýši premávku a zachová alebo zlepši už aj tak vysokú úroveň bezpečnosti.** **Odvetvie železničnej dopravy** preto potrebuje ďalší impulz, aby sa stalo atraktívnejším pre cestujúcich, **zamestnancov** aj pre podniky. **Na to musí mať vhodnú infraštruktúru a využívať silné nástroje financovania EÚ. Mala by sa zdôrazniť úloha agentúry ERA pri odstraňovaní technických prekážok v rámci jednotného európskeho železničného priestoru.**

Pozmeňujúci návrh 5

Návrh rozhodnutia Odôvodnenie 8

(8) S cieľom podporiť železničnú dopravu v súlade s cieľmi stanovenými v oznámení Komisie o európskej zelenej dohode, a to aj so zreteľom na udržateľnú a inteligentnú mobilitu, by sa rok 2021 mal vyhlásiť za „Európsky rok železníc“. Bude to dôležitý rok pre politiku Únie v oblasti železničnej dopravy, keďže pôjde o prvý celý rok, v ktorom sa v celej Únii budú uplatňovať pravidlá dohodnuté v rámci štvrtého železničného balíka, konkrétne v súvislosti s otvorením trhu pre služby vnútroštátnej osobnej dopravy a znížením nákladov a administratívnej záťaže pre železničné podniky pôsobiace v celej Únii. V mnohých členských štátoch narastá záujem verejnosti o železnice vrátane nočných vlakov, **čoho dôkazom je** popularita *hashtagu* #DiscoverEU. Okrem toho bude medzinárodný umelecký festival Europalia v roku 2021 zameraný na vplyv železnice na umenie a vyzdvihne dôležitú úlohu železničnej dopravy pri presadzovaní sociálnych, hospodárskych a **priemyselných** zmien,

(8) S cieľom podporiť železničnú dopravu v súlade s cieľmi stanovenými v oznámení Komisie o európskej zelenej dohode, a to aj so zreteľom na udržateľnú a inteligentnú mobilitu, by sa rok 2021 mal vyhlásiť za „Európsky rok železníc“. Bude to dôležitý rok pre politiku Únie v oblasti železničnej dopravy, keďže pôjde o prvý celý rok, v ktorom sa v celej Únii budú uplatňovať pravidlá dohodnuté v rámci štvrtého železničného balíka, konkrétne v súvislosti s otvorením trhu pre služby vnútroštátnej osobnej dopravy a znížením nákladov a administratívnej záťaže pre železničné podniky pôsobiace v celej Únii. **Osobitný význam treba pripisovať aj správne presadzovaniu 4. železničného balíka a novej úlohe agentúry ERA. Európsky rok železníc by mal byť východiskovým bodom všeobecnejšej stratégie v oblasti železníc zameranej na dosiahnutie jednotného európskeho železničného priestoru.** V mnohých členských štátoch narastá záujem verejnosti o železnice vrátane nočných vlakov, **čo dokazuje aj** popularita *iniciatívy* #DiscoverEU. **Železnica by mala byť neoddeliteľnou súčasťou poskytovania bezproblémových dopravných riešení „od dverí k dverám“ v kombinácii s inými druhmi dopravy vrátane aktívneho cestovania.** Okrem toho bude medzinárodný umelecký festival Europalia v roku 2021 zameraný na vplyv železnice na umenie a vyzdvihne dôležitú úlohu železničnej dopravy pri presadzovaní sociálnych, hospodárskych, **priemyselných** a **ekologických** zmien,

Pozmeňujúci návrh 6

Návrh rozhodnutia

Odôvodnenie 8 a (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

(8a) Prevažná časť nákladnej dopravy sa začína alebo končí v mestách a na

predmestiach. Žije v nich 70 % obyvateľstva a 85 % HDP EÚ sa vytvára práve v týchto oblastiach. Podobne predstavujú ľudia dochádzajúci do zamestnania 80 až 90 % všetkých cestujúcich. To znamená, že mestské aglomerácie významne prispievajú k celkovej výkonnosti osobnej železničnej dopravy. Preto je potrebné modernizovať a zrenovovať nedostatočne využívané prímestské a regionálne spojenia, aby sa podporila inteligentná mestská mobilita s nízkym vplyvom na životné prostredie a lepšia sociálna a hospodárska súdržnosť. Na investície do železničnej infraštruktúry sú potrebné značné finančné prostriedky a zvýšená miera spolufinancovania, ktoré sú kľúčové pre modálnu konkurencieschopnosť železničnej dopravy. Investície do železničnej infraštruktúry sú kľúčom k modálnej konkurencieschopnosti železničnej dopravy. Do železničnej dopravy je síce nasmerovaných 80 % finančných prostriedkov v rámci Nástroja na prepájanie Európy, členské štáty sú však tiež zodpovedné za vykonávanie ambiciózných investičných politík na podporu prechodu na iné druhy dopravy. Tieto investície by mali byť založené na „indexe železničnej prepojenosti“ s cieľom maximalizovať efektívnosť jednotného európskeho železničného priestoru. Úloha motivovaných zamestnancov, ktorú nemožno podceňovať, zaručuje hladký priebeh operácií. Železničný sektor má však problémy prilákať nových zamestnancov. Na dosiahnutie svojho plného potenciálu musí diverzifikovať svoju pracovnú silu a v prvom rade prítiahnuť ženy a mladých pracovníkov. Toto hľadisko by sa malo podporovať na všetkých inštitucionálnych úrovniach.

Pozmeňujúci návrh 7

Návrh rozhodnutia

Odôvodnenie 8 b (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

(8b) *Zvýšenie atraktívnosti železničnej dopravy si vyžaduje, aby sa služby zamerali na používateľa a aby boli organizované a koncipované tak, aby poskytovali dobrú hodnotu a zároveň trvalú spoľahlivosť a vynikajúcu kvalitu služieb. Tieto služby by mali byť cenovo konkurencieschopné a odrážať tak efektívne využívanie zdrojov.*

Pozmeňujúci návrh 8

Návrh rozhodnutia

Článok 2 – odsek 1 – písmeno a

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

a) *podporí železničnú dopravu ako udržateľný, inovatívny a bezpečný spôsob dopravy, v prvom rade vyzdvihnutím jej významnej úlohy pri dosahovaní cieľa Únie v oblasti klimatickej neutrality do roku 2050 a oslovovaním širšej verejnosti, najmä mládeže;*

a) *podporí železničnú dopravu ako základ udržateľnej, inovatívnej, intermodálnej, bezpečnej a cenovo dostupnej dopravy a ako efektívnu logistickú sieť, ktorá dokáže zaručiť základné služby, a to aj počas neočakávaných kríz;*

Pozmeňujúci návrh 9

Návrh rozhodnutia

Článok 2 – odsek 1 – písmeno a a (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

aa) *podporí jej úlohu pri dosahovaní cieľa Únie v oblasti klimatickej neutrality čo najskôr a do roku 2050, a to aj oslovením širšej verejnosti, najmä osôb so zdravotným postihnutím a so zníženou mobilitou, ako aj mládeže;*

Pozmeňujúci návrh 10

Návrh rozhodnutia

Článok 2 – odsek 1 – písmeno a b (nové) a písmeno a c (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

ab) posilní železničnú dopravu, a to aj zlepšením cezhraničnej spolupráce medzi manažérmi infraštruktúry s cieľom podporiť lepšiu cezhraničnú železničnú prepojenosť vrátane cezhraničných charterových vlakov;

ac) rozvinie prechod na iný druh dopravy v politike cestovného ruchu ako sieť, ktorá môže prepojiť vidiecke oblasti a môže posilniť a utvárať povedomie verejnosti o európskom udržiavateľnom cestovnom ruchu, a bude o ňom informovať;

Pozmeňujúci návrh 11

Návrh rozhodnutia

Článok 2 – odsek 1 – písmeno b

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

b) vyzdvihne európsky a cezhraničný rozmer železničnej dopravy, ktorá zblízuje občanov, umožňuje im objavovať rozmanitosť Únie, posilňuje súdržnosť a prispieva k integrácii vnútorného trhu Únie;

b) vyzdvihne európsky a cezhraničný rozmer železničnej dopravy, ktorá zblízuje občanov, umožňuje im objavovať rozmanitosť Únie, posilňuje **sociálno-ekonomickú a územnú** súdržnosť a prispieva k integrácii vnútorného trhu Únie, **pričom zároveň podporuje dokončenie TEN-T, odstraňuje prekážky najmä v cezhraničných oblastiach, a tým zvyšuje interoperabilitu dopravy tým, že ponúka komplexné riešenia týkajúce sa ľudí a tovaru; zdôrazňuje preto potrebu premeniť mozaiku vnútroštátnych železničných sietí v Únii na skutočne európsku sieť, najmä podporou regionálnej cezhraničnej železničnej prepojenosti v celej EÚ;**

Pozmeňujúci návrh 12

Návrh rozhodnutia

Článok 2 – odsek 1 – písmeno c

Text predložený Komisiou

c) zvýši prínos železničnej dopravy k hospodárstvu, priemyslu a spoločnosti Únie tak, že zahŕňa najmä aspekty regionálneho rozvoja, **konkurencieschopnosti priemyslu**, udržateľného cestovného ruchu, **inovácie**, **zamestnanosti**, vzdelávania, mládeže a kultúry a zlepšenia prístupnosti pre osoby so zdravotným postihnutím;

Pozmeňujúci návrh

c) zvýši prínos železničnej dopravy k hospodárstvu, priemyslu, **obchodu** a spoločnosti Únie tak, že zahŕňa najmä aspekty regionálneho **a miestneho** rozvoja, udržateľného cestovného ruchu, **atraktívnej kariéry**, vzdelávania, mládeže a kultúry a zlepšenia prístupnosti pre **staršie osoby a** osoby so zdravotným postihnutím **a zníženou pohyblivosťou**;

Pozmeňujúci návrh 13

Návrh rozhodnutia

Článok 2 – odsek 1 – písmeno c a (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

ca) výrazne podporí výskum a inovácie v oblasti železníc, najmä prostredníctvom Shift2Rail a jeho nástupcov, najmä s cieľom zvýšiť kapacitu európskej železničnej siete, dosiahnuť vyššiu kvalitu železničných služieb a dekarbonizáciu;

Pozmeňujúci návrh 14

Návrh rozhodnutia

Článok 2 – odsek 1 – písmeno c b (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

cb) zdôrazní postavenie Únie ako globálneho priemyselného klastra konkurencieschopnosti s hlavnými iniciatívami v oblasti inovácií a vývozu;

Pozmeňujúci návrh 15

Návrh rozhodnutia

Článok 2 – odsek 1 – písmeno c c (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

cc) uľahčí výmenu údajov s novými účastníkmi trhu a dodávateľmi tretích strán.

Pozmeňujúci návrh 16

Návrh rozhodnutia

Článok 2 – odsek 1 – písmeno d a (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

(da) posilní železničnú dopravu v aglomeráciách a na predmestiach s cieľom podporiť priestorovo úspornú dopravu, ktorá je šetrná ku klíme a zameraná na ľudí, a to aj prostredníctvom ľahko zrozumiteľného a dôsledne presadzovaného systému práv cestujúcich s cieľom zlepšiť kvalitu služieb a podporiť sociálne a hospodárske začlenenie;

Pozmeňujúci návrh 17

Návrh rozhodnutia

Článok 2 – odsek 1 – písmeno d b (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

db) mobilizuje úlohu, ktorú zohráva železničná doprava v spoločnom európskom povedomí, najmä kultúrne a historické aspekty, pričom pripomína úlohu železníc pri budovaní európskej prosperity a v priemyselných revolúciách v špičkových technológiách 21. storočia; a zdôrazňuje, že vlaky, železničné stanice a železničná infraštruktúra si ako súčasť

európskeho kultúrneho dedičstva zaslúžia, aby boli propagované a oslavované v spolupráci s múzeami alebo inými kultúrnymi miestami a podujatiami;

Pozmeňujúci návrh 18

Návrh rozhodnutia

Článok 2 – odsek 1 – písmeno d c (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

dc) propaguje existujúcu sieť nočných vlakov v Únii a povzbudzuje iniciatívy, v rámci ktorých cezhraničné nočné vlaky slúžia na podporu vizuálnej identity Únie;

Pozmeňujúci návrh 19

Návrh rozhodnutia

Článok 2 – odsek 1 – písmeno d d (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

dd) podporuje atraktivnosť železničného povolania, a to aj podporou spravodlivých pracovných podmienok a ochrany zamestnancov pred zneužívaním.

Pozmeňujúci návrh 20

Návrh rozhodnutia

Článok 3 – odsek 1 – písmeno a

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

a) iniciatívy a podujatia na podporu diskusie, zvyšovania informovanosti a jednoduchšieho zapojenia občanov, podnikov a subjektov verejného sektora s cieľom zvýšiť podiel osobnej a nákladnej železničnej dopravy ako prostriedku na boj

a) iniciatívy a podujatia na podporu diskusie, ***budovania pozitívneho obrazu***, zvyšovania informovanosti a jednoduchšieho zapojenia občanov, podnikov a subjektov verejného sektora ***v záujme obnovenia dôvery v železnice*** s

proti zmene klímy, a to prostredníctvom viacerých kanálov a nástrojov vrátane podujatí v členských štátoch;

cieľom zvýšiť podiel osobnej a nákladnej železničnej dopravy ako prostriedku na boj proti zmene klímy, a to prostredníctvom viacerých kanálov a nástrojov vrátane podujatí v členských štátoch **na národnej, regionálnej a miestnej úrovni, pri súčasnom vyzdvíhovaní bezpečnosti a pohodlia cestovania železničnou dopravou ako intermodálnej povahy;**

Pozmeňujúci návrh 21

Návrh rozhodnutia

Článok 3 – odsek 1 – písmeno a a (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

aa) iniciatívy, v ktorých sa zdôrazňuje, že železničná doprava je neoddeliteľnou súčasťou dopravy „od dverí k dverám“, pričom sa zdôrazňuje potreba intermodálnej integrácie a vzájomného prepojenia s inými druhmi dopravy vrátane geograficky okrajových regiónov a ostrovov;

Pozmeňujúci návrh 22

Návrh rozhodnutia

Článok 3 – odsek 1 – písmeno a b (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

ab) iniciatív v členských štátoch s cieľom podporiť používanie železničnej dopravy pri služobných cestách aj na dochádzanie do zamestnania tak vo verejnom, ako aj v súkromnom sektore;

Pozmeňujúci návrh 23

Návrh rozhodnutia

Článok 3 – odsek 1 – bod a c (nový)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

ac) iniciatívy na podporu technologických inovácií s cieľom vyvinúť priame prepravné doklady a digitálne multimodálne cestovné lístky;

Pozmeňujúci návrh 24

Návrh rozhodnutia

Článok 3 – odsek 1 – písmeno a d (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

ad) iniciatívy na podporu investícií do terminálov a železničných koľajových vozidiel ako možnosti optimalizovaného prechodu na iné druhy dopravy, ktorá prispeje k dekarbonizácii nákladnej dopravy a rozvoju inteligentnej a udržateľnej mobility;

Pozmeňujúci návrh 25

Návrh rozhodnutia

Článok 3 – odsek 1 – písmeno a e (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

ae) iniciatívy, ktoré poukážu na univerzálny rozmer železničnej dopravy, pokiaľ ide o služby, pričom sa zaručí územná prístupnosť, ako aj ďalšie aspekty prístupnosti (časy čakania, hustota prístupových bodov, prístupnosť pre cestujúcich so zníženou pohyblivosťou a starších ľudí atď.);

Pozmeňujúci návrh 26

Návrh rozhodnutia

Článok 3 – odsek 1 – písmeno a f (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

af) Komisia preskúma možnosť vytvoriť index železničnej prepojenosti zameraný na kategorizáciu konzistentnosti, kvality a rozmanitosti ponuky, ako aj možnosti dostupnosti a intermodality, ktorými sa meria integrácia siete. Cieľom tohto indexu je identifikovať oblasti, v ktorých sú investície do železničného sektora osobitne potrebné.

Pozmeňujúci návrh 27

Návrh rozhodnutia

Článok 3 – odsek 1 – písmeno b

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

b) informačné kampane, výstavy, inšpiratívne činnosti, vzdelávacie a osvetové kampane na podporu zmien v správaní cestujúcich, spotrebiteľov a podnikov a na stimulovanie aktívneho zapojenia širokej verejnosti pri dosahovaní cieľov udržateľnejšej dopravy;

b) informačné kampane, výstavy, inšpiratívne činnosti, vzdelávacie a osvetové kampane, **ako aj prezentačné a informačné vlaky** na podporu zmien v správaní cestujúcich, spotrebiteľov a podnikov a na stimulovanie aktívneho zapojenia širokej verejnosti pri dosahovaní cieľov udržateľnejšej dopravy

Pozmeňujúci návrh 28

Návrh rozhodnutia

Článok 3 – odsek 1 – písmeno e a (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

ea) zhromažďovanie skúseností a najlepších postupov s cieľom vytvoriť rovnaké podmienky pre jednotlivé druhy dopravy a v konečnom dôsledku znížiť náklady pre spoločnosť,

Pozmeňujúci návrh 29

Návrh rozhodnutia

Článok 3 – odsek 1 – písmeno e b (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

eb) podpora rozširovania regionálnej infraštruktúry, najmä podporou nákladnej dopravy mimo hlavných koridorov;

Pozmeňujúci návrh 30

Návrh rozhodnutia

Článok 3 – odsek 1 – písmeno e c (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

ec) iniciatívy na určenie možností optimalizácie siete a zlepšenia digitalizácie, najmä pokiaľ ide o poskytovanie informácií o cenách a cestovných poriadkoch v reálnom čase, aby mali cestujúci v železničnej preprave možnosť porovnania a prístup k informáciám o nezávislých externých poskytovateľoch;

Pozmeňujúci návrh 31

Návrh rozhodnutia

Článok 3 – odsek 1 – písmeno e d (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

ed) činnosti na lepšie šírenie informácií o presadzovaní práv cestujúcich vrátane iniciatív na zlepšenie informácií pre cestujúcich, presadzovanie nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 80/2009 zo 14. januára 2009 s cieľom poskytnúť porovnateľné údaje o

všetkých druhoch dopravy;

Pozmeňujúci návrh 32

Návrh rozhodnutia

Článok 3 – odsek 1 – písmeno e e (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

ee) iniciatívy na podporu prechodu na iné druhy dopravy v cestovnom ruchu so spoločnou podporou železničného sektora, európskeho kultúrneho priemyslu a národných a európskych zástupcov odvetvia cestovného ruchu ako siete, ktorá môže prepojiť všetky oblasti na národnej, regionálnej a vidieckej úrovni a ktorá môže zvýšiť a utvárať povedomie verejnosti o európskom udržateľnom cestovnom ruchu.

Pozmeňujúci návrh 33

Návrh rozhodnutia

Článok 3 – odsek 1 – písmeno e f (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

ef) realizácia činností, partnerstiev a podujatí stanovených v prílohe Podujatia a partnerstvá;

Pozmeňujúci návrh 34

Návrh rozhodnutia

Článok 3 – odsek 1 – písmeno e g (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

eg) iniciatívy, ktorými sa zabezpečí, aby sa finančné prostriedky EÚ vyčlenené na úsilie o obnovu v reakcii na pandémiu COVID-19 použili na masívne rozšírenie

a zlepšenie európskej železničnej infraštruktúry a aby členské štáty v plnej miere zaviedli Európsky systém riadenia železničnej dopravy (ERTMS), pokiaľ ide o vozidlové železničné koľajové vozidlá a infraštruktúru, zintenzívnili ochranu pred hlukom a posilnili prípojné trate s cieľom zlepšiť mobilitu „od dverí k dverám“.

Pozmeňujúci návrh 35

Návrh rozhodnutia Článok 4 – odsek 1

Text predložený Komisiou

Za organizovanie účasti na Európskom roku na vnútroštátnej úrovni zodpovedajú členské štáty. Členské štáty na **uvedený** účel vymenujú **národných koordinátorov**. Národní koordinátori zabezpečujú koordináciu príslušných činností na vnútroštátnej úrovni.

Pozmeňujúci návrh

Za organizovanie účasti na Európskom roku na vnútroštátnej úrovni zodpovedajú členské štáty. Členské štáty na **tento** účel vymenujú **národného koordinátora a poskytnú mu primerané finančné a ľudské zdroje na plnenie úloh**. Národní koordinátori zabezpečujú koordináciu príslušných činností na vnútroštátnej úrovni **a zabezpečujú prepojenie s koordináciou na úrovni Únie**. **Vnútroštátni koordinátori sú vyberaní na základe ich preukázateľnej angažovanosti za rozvoj železničnej dopravy v Európe**.

Pozmeňujúci návrh 36

Návrh rozhodnutia Článok 4 – odsek 1 a (nový)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh 37

Návrh rozhodnutia Článok 5 – odsek 3 – pododsek 1

Pozmeňujúci návrh

Členské štáty vymenujú príslušných koordinátorov so zreteľom na svoje politické štruktúry a rozdelenie právomocí.

Text predložený Komisiou

Komisia zvoláva pravidelné zasadnutia zainteresovaných strán a zástupcov organizácií alebo subjektov, ktoré sú aktívne v oblasti železničnej dopravy, vrátane existujúcich nadnárodných sietí a príslušných mimovládnych organizácií, ako aj mládežníckych organizácií a komunít, aby jej pomohli pri realizácii Európskeho roka na úrovni Únie.

Pozmeňujúci návrh

Komisia zvoláva pravidelné zasadnutia **všetkých** zainteresovaných strán a zástupcov organizácií alebo subjektov, ktoré sú aktívne v oblasti železničnej dopravy, vrátane existujúcich nadnárodných sietí a príslušných mimovládnych organizácií, **univerzít a technologických centier**, ako aj zástupcov mládežníckych organizácií, **organizácií zastupujúcich osoby so zdravotným postihnutím a zníženou mobilitou** a komunít, aby jej pomohli pri realizácii Európskeho roka na úrovni Únie. **Komisia využije tieto zasadnutia na podporu celoeurópskej diskusie o železničnej politike, prekážkach, potenciáli dekarbonizácie a sociálne a environmentálne udržateľnej politike mobility s cieľom založiť budúce legislatívne návrhy na tomto príspevku.**

Pozmeňujúci návrh 38

**Návrh rozhodnutia
Článok 6 a (nový)**

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

Článok 6 a

Rozpočet

Finančné krytie na vykonávanie tohto rozhodnutia v období od 1. januára 2020 do 31. decembra 2022 je 16 miliónov EUR. Ročné rozpočtové prostriedky schvaľuje Európsky parlament a Rada v medziach viacročného finančného rámca.

Pozmeňujúci návrh 39

**Návrh rozhodnutia
Príloha**

Príloha

Podujatia a partnerstvá

Partnerstvá podporujú celý rad činností na realizáciu Európskeho roka železníc prostredníctvom podujatí určených občanom. V tejto prílohe sa uvádza neúplný zoznam podujatí, ktoré sa majú uskutočniť počas Európskeho roka železníc s podporou rôznych partnerstiev podľa ich rozsahu pôsobnosti.

Počas európskeho roka sa zorganizujú tieto partnerstvá, podujatia alebo činnosti, ak to okolnosti umožnia:

– partnerstvá s filmovými festivalmi v celej Európe s cieľom vyzdvihnúť popredné miesto železničnej dopravy v kinematografickej produkcii, – spolupráca s európskymi železničnými múzeami a existujúcimi kultúrnymi podujatiami, ako sú filmové festivaly a umelecké výstavy,

– partnerstvo so Železničnou agentúrou Európskej únie s cieľom zdôrazniť:

i) výkonnosť tohto odvetvia v Európe;

ii) know-how aktérov v odvetví, najmä pracovníkov železníc;

iii) výhody železníc z hľadiska bezpečnosti a ochrany životného prostredia a

iv) kariérne príležitosti pre žiakov, študentov a učňov;

– mobilizácia železničných múzeí s cieľom sprostredkovať posolstvá európskeho roka;

– putovné vlakové výstavy v Únii s cieľom informovať verejnosť o cieľoch európskeho roka a zdôrazniť atraktivnosť jeho mnohých posolstiev;

– poskytovanie preukazov Inter-rail mladým ľuďom v súvislosti so štúdiom alebo s účasťou v rámci programu Erasmus s cieľom rozšíriť dosah

európskeho roka,

– využívanie potenciálu staníc ako priestoru umenia, miest stretávania a hospodárskych, kultúrnych a občianskych centier.

DÔVODOVÁ SPRÁVA

Spravodajkyňa víta tento návrh Komisie, ktorým sa vyhlasuje Európsky rok železníc a ktorého cieľom je podpora železničnej dopravy v súlade s cieľmi udržateľnej a inteligentnej mobility stanovenými v oznámení o európskej zelenej dohode.

Doprava v EÚ je zodpovedná za štvrtinu emisií skleníkových plynov, pričom tento podiel sa neustále zvyšuje. Pokiaľ chceme dosiahnuť klimatickú neutralitu, musíme do roku 2050 znížiť emisie z dopravy o 90 %. Navyše sa v súlade s plánom jednotného európskeho dopravného priestoru musí 50 % trhového podielu presunúť na strednú vzdialenosť a medzimestská osobná doprava z ciest na železničnú dopravu, zatiaľ čo v sektore nákladnej dopravy by sa do roku 2030 malo 30 % cestnej nákladnej dopravy presunúť na iné druhy dopravy, ako je železničná alebo vodná doprava, a do roku 2050 dokonca viac ako 50 %.

Jedným z kľúčov k úspechu európskej zelenej dohody je nasmerovanie pozornosti a úsilia na železničnú dopravu: vlaky by mali byť cenovo dostupnejšie, premávať častejšie, byť lepšie prepojené a energeticky účinnejšie. Železničná doprava musí zohrávať významnú úlohu pri urýchľovaní znižovania emisií z dopravy, keďže ide o jeden z najekologickejších a energeticky najúčinnejších druhov dopravy. Je do veľkej miery elektrifikovaná, čoraz častejšie využíva energiu z obnoviteľných zdrojov a produkuje oveľa menej emisií CO₂ ako porovnateľná cestná alebo letecká doprava. Navyše patrí k najbezpečnejším spôsobom dopravy a spája ľudí a podniky v celej EÚ. Napriek týmto jasným prínosom je železničná doprava značne znevýhodnená v porovnaní s inými druhmi dopravy, najmä s leteckou dopravou. Letecké spoločnosti sú oslobodené od platenia dane z leteckých pohonných hmôt a dostávajú v rámci systému obchodovania s emisiami značné množstvo bezodplatných kvót. Tieto zvýhodnenia často znamenajú, že aj v prípade krátkych vzdialeností je železničná doprava znevýhodnená oproti leteckej doprave, ktorá aj napriek tomu, že má väčší vplyv na klímu, môže ponúknuť lety na krátku vzdialenosť za konkurenčnejšie ceny.

Spravodajkyňa nielenže podporuje návrh vyhlásiť rok 2021 za Európsky rok železníc, ale zároveň nabáda EK, aby bola ambicióznejšia. Naša spoločnosť musí prejsť z cestnej a leteckej dopravy na železničnú dopravu. To si bude vyžadovať investície do kapacity železničnej infraštruktúry, a to tak pokiaľ ide o rozšírenie siete, ako aj o zavádzanie digitálnych technológií riadenia dopravy, ako je ERTMS.

Aj keď svetová zdravotná kríza v dôsledku pandémie COVID-19 spôsobila v členských štátoch takmer úplné zastavenie aktivít, železničné a mestské železničné systémy naďalej zabezpečovali obeh tovaru a pokračovanie základných služieb, a to aj pre cestujúcich pracujúcich v „základných povolaniach“.

Spravodajkyňa žiada zlepšenie verejnej dopravy, aby sa pri udržateľnom mestskom plánovaní počítalo s viacerými možnosťami bezmotorovej mobility. Tento cieľ možno dosiahnuť prostredníctvom systému účinného stanovovania cien v doprave a cenovo dostupných lístkov na vlak, a tak zlepšiť dopravné vzorce a nabádať cestujúcich a prevádzkovateľov logistických služieb, aby si vybrali udržateľné spôsoby dopravy.

Spravodajkyňa by rada vytvorila prostredie spolupráce so železničnými podnikmi a konečne v EÚ zaviedla systém priamych cestovných lístkov, najmä pre cezhraničné cesty, čo by cestujúcim umožnilo nárokovať si práva, ak zmeškajú prípoj v dôsledku meškania v prechádzajúcom úseku svojej cesty.

Spravodajkyňa poukazuje aj na to, že je dôležité oživiť nočné vlaky a vybudovať regionálne prepojenia v celej EÚ. To si bude vyžadovať investície do železničných koľajových vozidiel a do infraštruktúry nočných vlakov a obnovenie trás, aby sa opäť stali životaschopnou a cenovo dostupnou alternatívou pre cestujúcich do európskych destinácií, ako to bolo v minulosti. V tejto súvislosti spravodajkyňa nabáda EK, aby počas európskeho roka maximálne podporila existujúcu sieť nočných vlakov v EÚ a aby prijala iniciatívy, v rámci ktorých budú nočné vlaky počas cezhraničných ciest zviditeľňovať vizuálnu identitu EÚ.

Skutočná „renesancia železničnej dopravy“ si vyžaduje, aby sa financovanie zameriavalo najmä na (opätovné) zavedenie chýbajúcich regionálnych cezhraničných železničných spojení, zachovanie a modernizáciu existujúcich tratí, mostov a tunelov, ako aj na opätovné sprevádzkovanie nepoužívaných tratí, kde môžu cestujúci a náklad prejsť na železničnú dopravu. Finančné prostriedky by mali podporovať výskum a inovácie v oblasti čistej dopravy a mali by smerovať k udržateľnej, intermodálnej a inteligentnej mobilite, pričom železničná doprava by mala byť jadrom každej európskej stratégie v oblasti mobility a predpokladom financovania.

Spravodajkyňa je rozhodne presvedčená, že vďaka projektom, diskusiám, podujatiam a výstavám po celej Európe dokáže Európsky rok železníc 2021 zviditeľniť a spropagovať v očiach občanov, podnikov a orgánov železničnú dopravu ako atraktívny a udržateľný spôsob cestovania.

Železničná doprava prispieva k ekonomike EÚ, prináša miestnym komunitám pracovné miesta a iné výhody a prispieva k integrácii vnútorného trhu Únie. Európsky rok musí prezentovať železničnú dopravu ako udržateľný, moderný a bezpečný spôsob dopravy a osloviť širšiu verejnosť a zároveň musí podporiť súdržnosť a sociálne začlenenie, najmä s dôrazom na mladých ľudí a osoby so zdravotným postihnutím.

14.7.2020

STANOVISKO VÝBORU PRE REGIONÁLNY ROZVOJ

pre Výbor pre dopravu a cestovný ruch

k návrhu rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady o Európskom roku železníc (2021) (COM(2020)0078 – C9-0076/2020 – 2020/0035(COD))

Spravodajkyňa výboru požiadaného o stanovisko: Martina Michels

STRUČNÉ ODÔVODNENIE

Európska komisia 4. marca 2020 navrhla, aby bol rok 2021 vyhlásený za Európsky rok železníc a železnice sa tak prostredníctvom organizovania podujatí, kampaní a iniciatív na národnej, regionálnej a miestnej úrovni podporili ako udržateľný, inovatívny a bezpečný spôsob dopravy.

Komisia vo svojom oznámení z 11. decembra 2019 vymedzila európsku zelenú dohodu, ktorej cieľom je dosiahnuť do roku 2050 klimatickú neutralitu. Keďže doprava produkuje štvrtinu emisií skleníkových plynov EÚ, železničný sektor bude zohrávať pri plnení tohto cieľa kľúčovú úlohu.

Komisia sa preto zaoberá stratégiou založenou na udržateľnej a inteligentnej mobilite, ktorej prioritou je, aby sa podstatná časť zo 75 % vnútrozemskej nákladnej dopravy, ktorá sa v súčasnosti v Európe uskutočňuje, presunula na železnice a vnútrozemské vodné cesty.

Pandémia COVID-19 sa dotkla celej EÚ a závažným spôsobom ovplyvnila aj dopravu a prepojenosť v EÚ. Európsky rok železníc by mohol byť príležitosťou na začatie konštruktívnej diskusie o budúcich výzvach, ktorým budú čeliť všetky druhy dopravy, a o opatreniach potrebných na ochranu zdravia pracovníkov v doprave a cestujúcich.

Spravodajkyňa víta návrh Komisie vyhlásiť rok 2021 za Európsky rok železníc a s tým spojený cieľ povzbudiť a podporiť úsilie Únie, členských štátov, regionálnych a miestnych orgánov a ďalších organizácií o zvýšenie podielu osobnej a nákladnej železničnej dopravy.

Spravodajkyňa sa domnieva, že vytvorenie a posilnenie udržateľných, ekologických a energeticky úsporných druhov dopravy je kľúčovou súčasťou stratégie EÚ zameranej na boj proti zmene klímy. V tejto súvislosti spravodajkyňa zdôrazňuje dôležitú úlohu, ktorú zohráva politika súdržnosti pri zlepšovaní vnútorných a cezhraničných železničných sietí EÚ, najmä v menej rozvinutých regiónoch.

Spravodajkyňa považuje Európsky rok železníc za kľúčovú príležitosť preskúmať stratégie na

posilnenie politík EÚ v oblasti železníc, najmä vo vidieckych a pohraničných oblastiach, kde neustále dochádza k rušeniu miestnych železničných sietí a zatváraní železničných staníc. Osobitný dôraz by sa mal klásť na prístupnosť pre staršie a znevýhodnené osoby, na posilnenie práv cestujúcich, zlepšenie systému rezervácií a cestovných lístkov a na investície do infraštruktúry a služieb.

Spravodajkyňa sa domnieva, že železničná doprava by mala byť skutočnou alternatívou k individuálnym druhom dopravy a ku krátkym a stredne dlhým letom. Cezhraničný rozmer železničnej dopravy zbližuje občanov a umožňuje im objavovať Úniu v celej jej rozmanitosti a kultúrnej bohatosti. Cezhraničný rozmer železničnej dopravy by mal podporovať aj sociálnu, hospodársku a územnú súdržnosť, najmä v rámci cieľov politiky súdržnosti po roku 2020 pre ekologickejšiu a prepojenejšiu Európu.

Spravodajkyňa sa domnieva, že Európsky rok železníc 2021 by mohol zároveň prispieť k zvýšeniu povedomia o potrebe modernizácie železničnej dopravy vrátane jej digitálnej infraštruktúry a služieb vo všetkých členských štátoch.

Spravodajkyňa navrhuje ďalšie konkrétne opatrenia na dosiahnutie cieľov Európskeho roka železníc, medzi ktoré okrem iného patrí: opätovné sfunkčnenie miestnych, regionálnych a medziregionálnych železničných tratí pre osobnú a nákladnú dopravu, obnova európskej siete nočných vlakov, čím sa zabezpečí spojenie všetkých členských štátov a susedných krajín, a rozvoj jednotného rezervačného systému cestovných lístkov, ktorý by platil vo všetkých členských štátoch a pre všetky železničné spoločnosti pôsobiace v Únii.

POZMEŇUJÚCE NÁVRHY

Výbor pre regionálny rozvoj vyzýva Výbor pre dopravu a cestovný ruch, aby ako gestorský výbor vzal do úvahy tieto pozmeňujúce návrhy:

Pozmeňujúci návrh 1

Návrh rozhodnutia

Odôvodnenie 1

Text predložený Komisiou

(1) Komisia vo svojom oznámení z 11. decembra 2019 vymedzila európsku zelenú dohodu pre Európsku úniu a jej občanov. Európska zelená dohoda je nová stratégia rastu, ktorej cieľom je transformovať Úniu na spravodlivú a prosperujúcu spoločnosť s moderným a konkurencieschopným hospodárstvom, ktoré efektívne využíva zdroje, kde budú

Pozmeňujúci návrh

(1) Komisia vo svojom oznámení z 11. decembra 2019 vymedzila európsku zelenú dohodu pre Európsku úniu a jej občanov. Európska zelená dohoda **nie je len posilnená politika v oblasti klímy, ale aj nová integrovaná a inkluzívna** stratégia rastu **s environmentálnou ambíciou transformovať hospodárstvo a spoločnosť Únie tak, aby sa dostala na ekologicky**

do roku 2050 čisté emisie skleníkových plynov na nule a kde hospodársky *rast* nezávisí od využívania zdrojov.

udržateľnú cestu, ktorá presadzuje sociálne práva a zlepšuje život všetkým občanom Únie. Táto stratégia, ktorej cieľom je aj transformovať Úniu na spravodlivú a prosperujúcu spoločnosť s moderným, sociálnym a konkurencieschopným hospodárstvom, ktorého prioritným cieľom je vytváranie pracovných miest a príležitostí a ktoré efektívne využíva zdroje, kde budú do roku 2050 čisté emisie skleníkových plynov EÚ na nule a kde hospodársky a udržateľný rozvoj nezávisí od využívania zdrojov. V európskej zelenej dohode sa uznáva potreba účinnej a postupnej reakcie s cieľom riešiť naliehavú hrozbu zmeny klímy a vplyvy prijatých opatrení.

Oznámenie Komisie Európskemu Parlamentu, Európskej Rade, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov z 11. decembra 2019, Európska zelená dohoda [COM(2019) 640 final].

Oznámenie Komisie Európskemu Parlamentu, Európskej Rade, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov z 11. decembra 2019, Európska zelená dohoda [COM(2019) 640 final].

Pozmeňujúci návrh 2

Návrh rozhodnutia

Odôvodnenie 1 a (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

(1a) Vzhľadom na zmeny, ktoré nastali v európskej spoločnosti v dôsledku pandémie COVID-19, jej zdravotné a hospodárske dôsledky vrátane prípadného vplyvu na vnútorný trh, pokiaľ ide o slobodu pohybu tovaru a občanov, sa musí venovať pozornosť zlepšeniu komunikácií, ktoré boli počas pandémie obmedzené, a možným dôsledkom.

Pozmeňujúci návrh 3

Návrh rozhodnutia

Odôvodnenie 2

Text predložený Komisiou

(2) Európska rada vo svojich záveroch z 12. decembra 2019 schválila cieľ dosiahnuť do roku 2050 klimaticky neutrálnu Európsku úniu.

16 Závety Európskej rady z 12. decembra 2019.

Pozmeňujúci návrh

(2) Európska rada vo svojich záveroch z 12. decembra 2019 **v súlade s cieľmi Parížskej dohody** schválila cieľ dosiahnuť do roku 2050 klimaticky neutrálnu Európsku úniu.

¹⁶ Závety Európskej rady z 12. decembra 2019.

Pozmeňujúci návrh 4

Návrh rozhodnutia Odôvodnenie 3

Text predložený Komisiou

(3) Európsky parlament vo svojom uznesení z 15. januára 2020 uvítal oznámenie Komisie o „európskej zelenej dohode“ a **vyzval, aby sa** nevyhnutný prechod na klimaticky neutrálnu spoločnosť uskutočnil najneskôr do roku 2050.

Uznesenie Európskeho parlamentu z 15. januára 2020 o európskej zelenej dohode [2019/2956(RSP)].

Pozmeňujúci návrh

(3) Európsky parlament vo svojom uznesení z 15. januára 17 uvítal oznámenie Komisie o „európskej zelenej dohode“, **v ktorom zdôrazňuje naliehavú potrebu ambiciózných opatrení na riešenie zmeny klímy a environmentálnych výziev na obmedzenie globálneho otepľovania na 1,5 °C**, a nevyhnutný prechod na klimaticky neutrálnu spoločnosť najneskôr do roku 2050, **a vyzval, aby sa zvýšili ambície Únie v oblasti zníženia domácich emisií skleníkových plynov do roku 2030.**

Uznesenie Európskeho parlamentu z 15. januára 2020 o európskej zelenej dohode [2019/2956(RSP)].

Pozmeňujúci návrh 5

Návrh rozhodnutia Odôvodnenie 4

Text predložený Komisiou

(4) V súlade s cieľmi stanovenými v

PE652.338v02-00

Pozmeňujúci návrh

(4) V súlade s cieľmi stanovenými v

32/77

RR\1215801SK.docx

oznámení Komisie o európskej zelenej dohode treba pretransformovať hospodárstvo Únie a prehodnotiť politiky, najmä v oblasti dopravy a mobility, **čo** znamená urýchlenie prechodu na udržateľnú a inteligentnú mobilitu. Za štvrtinu emisií skleníkových plynov v Únii je zodpovedná doprava, pričom tento podiel sa neustále zvyšuje. Pokiaľ chceme dosiahnuť klimatickú neutralitu, musíme do roku 2050 znížiť emisie z dopravy o 90 %. Pri dosahovaní udržateľnej dopravy sú prvoradí používatelia, ktorým musíme poskytnúť cenovo dostupnejšie, prístupnejšie, zdravšie a čistejšie alternatívy k ich súčasným návykom v oblasti mobility. V rámci európskej zelenej dohody sa má urýchliť prechod na udržateľnú a inteligentnú mobilitu s cieľom riešiť tieto výzvy. Podstatná časť zo 75 % vnútrozemskej nákladnej dopravy, ktorá sa v súčasnosti uskutočňuje po cestách, by sa mala presunúť na železnice a vnútrozemské vodné cesty.

oznámení Komisie o európskej zelenej dohode treba pretransformovať hospodárstvo **a priemysel** Únie a prehodnotiť politiky **a investície do infraštruktúry**, najmä v oblasti dopravy a mobility **Takáto transformácia** znamená urýchlenie prechodu na udržateľnú, **intermodálnu** a inteligentnú mobilitu **s nulovými emisiami so železnicami v centre akejkol'vek stratégie v oblasti mobility alebo dopravy**. Za štvrtinu emisií skleníkových plynov v Únii je zodpovedná doprava, pričom tento podiel sa neustále zvyšuje. Pokiaľ chceme **čo najskôr** dosiahnuť klimatickú neutralitu, musíme **najneskôr** do roku 2050 **v celej Únii** znížiť emisie z dopravy o 90 %. Pri dosahovaní udržateľnej dopravy sú prvoradí používatelia, ktorým musíme poskytnúť cenovo dostupnejšie, **všeobecne** prístupnejšie, zdravšie a čistejšie **možnosti a** alternatívy k ich súčasným návykom v oblasti mobility **a konsolidovať tie, ktoré už využívajú udržateľné spôsoby mobility vrátane cyklistiky a chôdze**. V rámci európskej zelenej dohody sa má urýchliť prechod na udržateľnú, **intermodálnu** a inteligentnú mobilitu s cieľom riešiť tieto výzvy. Podstatná časť zo 75 % vnútrozemskej nákladnej dopravy, ktorá sa v súčasnosti uskutočňuje po cestách, by sa mala presunúť na železnice a vnútrozemské vodné cesty **bez nátlaku na vytváranie ďalšej kanalizácie alebo prehlbovanie riek**.

Pozmeňujúci návrh 6

Návrh rozhodnutia Odôvodnenie 5

Text predložený Komisiou

(5) Železničná doprava zohráva významnú úlohu pri dosahovaní cieľa klimatickej neutrality do roku 2050. Je jedným z najekologickejších a energeticky najúčinnějších spôsobov dopravy. Do

Pozmeňujúci návrh

(5) **Mobilita je jedným z kľúčových pilierov európskej zelenej dohody a** železničná doprava zohráva významnú úlohu **pri dekarbonizácii hospodárstva Únie a** pri dosahovaní cieľa klimatickej

veľkej miery je elektrifikovaná a jej emisie CO₂ sú oveľa nižšie ako porovnateľná cestná či letecká doprava, pričom navyše ide o jediný spôsob dopravy, ktorý od roku 1990 neustále znižoval svoje emisie CO₂. Spotreba energie v železničnej doprave sa navyše v rokoch 1990 – 2016 znížila a čoraz viac sa využívajú obnoviteľné zdroje energie.

18 Štatistická príručka GR MOVE 2019
„Doprava EÚ v číslach“ (zdroj: Eurostat)

Pozmeňujúci návrh 7

Návrh rozhodnutia Odôvodnenie 5 a (nové)

Text predložený Komisiou

neutrality **najneskôr** do roku 2050. Je jedným z najekologickejších a energeticky najúčinnějších spôsobov dopravy. Do veľkej miery je elektrifikovaná a jej emisie CO₂ sú oveľa nižšie ako porovnateľná cestná či letecká doprava, pričom navyše ide o jediný spôsob dopravy, ktorý od roku 1990 neustále znižoval svoje emisie CO₂. Spotreba energie v železničnej doprave sa navyše v rokoch 1990 – 2016 znížila a čoraz viac sa využívajú obnoviteľné zdroje energie. ***Tento trend by sa preto mal podporovať najmä prostredníctvom presadzovania zelených energií.***

18 Štatistická príručka GR MOVE 2019
„Doprava EÚ v číslach“ (zdroj: Eurostat)

Pozmeňujúci návrh

(5a) Pokiaľ ide o záväzky Únie podľa Parížskej dohody a zelenej dohody, klúčovú úlohu pri vykonávaní a dosahovaní stanovených cieľov zohrávajú regionálne a miestne orgány a subjekty verejného sektora v spolupráci so železničným sektorom.

Pozmeňujúci návrh 8

Návrh rozhodnutia Odôvodnenie 5 b (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

(5b) Rastúce využívanie obnoviteľných zdrojov energie v odvetví železničnej dopravy musí byť sprevádzané stratégiou pre túto spravodlivú transformáciu, v ktorej sa zohľadní potreba vysokokvalitnej, cenovo dostupnej a

prístupnej dopravnej prepojenosti, ako aj ochrana práv pracovníkov.

Pozmeňujúci návrh 9

Návrh rozhodnutia
Odôvodnenie 5 c (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

(5c) Partnerstvá medzi výskumom a vývojom, priemyslom, členskými štátmi a ich regiónmi sú dôležité na podporu výskumu a inovácií v oblasti dopravy.

Pozmeňujúci návrh 10

Návrh rozhodnutia
Odôvodnenie 5 d (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

(5d) Rozhodujúcou súčasťou úsilia Únie v boji proti zmene klímy je vytváranie a posilňovanie udržateľných, ekologických a energeticky úsporných druhov dopravy. Keďže Únia ponúka podporu investíciám do železničnej infraštruktúry prostredníctvom svojich fondov a nástrojov, má priamy vplyv na podporu železničnej dopravy, ktorá by sa mala v plnej miere využiť. Keďže medzi jednotlivými členskými štátmi existujú značné rozdiely, pokiaľ ide o železničné siete a súvisiacu infraštruktúru, politika súdržnosti zohráva dôležitú úlohu vo všetkých regiónoch, ale najmä v menej rozvinutých regiónoch a vidieckych oblastiach, a to prostredníctvom zlepšovania vnútorných a cezhraničných železničných sietí. Politika súdržnosti tiež zohráva trvalú a posilnenú úlohu pri investovaní do ekologickejšej Európy pre všetkých. Preto by bolo dôležité zapojiť miestne, regionálne a národné orgány do diskusií o viacročnom plánovaní, o projektoch digitalizácie a modernizácie

železničnej infraštruktúry a o všeobecnom zlepšení verejných a súkromných investícií v regiónoch, a podporovať cezhraničnú spoluprácu medzi miestnymi, regionálnymi a národnými orgánmi. Udržateľné, moderné a elektrifikované železničné služby by mohli prispieť k miestnemu hospodárskemu rozvoju. Modernizácia železničnej dopravy s osobitným dôrazom na verejné investície do dopravnej infraštruktúry, ktorá prispeje k dosahovaniu cieľov Únie v oblasti klímy, si však spolu s inováciami, bezpečnosťou, dôstojnými ekologickými a modernými pracovnými miestami a efektívnosťou bude vyžadovať dodatočné zdroje.

Pozmeňujúci návrh 11

Návrh rozhodnutia

Odôvodnenie 6

Text predložený Komisiou

(6) Vďaka prepojeniu hlavných dopravných tepien Únie s jej okrajovými regiónmi a územiaми **prispieva** odvetvie železničnej dopravy k hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti.

Pozmeňujúci návrh

(6) Vďaka prepojeniu hlavných dopravných tepien Únie s jej okrajovými regiónmi a územiaми, **vzájomnému prepájaniu vidieckych oblastí a ich spájaniu s mestskými centrami a doplneniu chýbajúcich cezhraničných prepojení predstavuje** odvetvie železničnej dopravy **klúčový faktor udržateľnej dopravy a cestovného ruchu a prispieva** k hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti. **Železničná doprava zohráva ústrednú úlohu v rozvoji, posilňovaní mobility a pomáha zastaviť odliv obyvateľstva z vidieckych oblastí a menej rozvinutých regiónov Únie, pričom ponúka životaschopné dopravné prostriedky. Výzvou však zostáva vytvorenie lepších prepojení a zvýšenie podielu železničnej dopravy. Nemalo by sa pokračovať v demontáži menej ziskových miestnych železničných sietí a železničných staníc, a to najmä vo vidieckych a pohraničných oblastiach.**

Investície do siete, železničných koľajových vozidiel a služieb sa medzi jednotlivými členskými štátmi výrazne líšia. Preto by sa mali preskúmať a posilniť stratégie a plány na ďalšie zlepšenie železničných politík a sietí Únie s cieľom digitalizovať verejnú dopravu, obnoviť spojenia a doplniť chýbajúce prepojenia obnovením, elektrifikáciou, modernizáciou železničných koľajových vozidiel a podporou spolupráce so železničnými dopravnými podnikmi.

Pozmeňujúci návrh 12

Návrh rozhodnutia Odôvodnenie 7

Text predložený Komisiou

(7) Zatiaľ čo podiel osobnej železničnej dopravy na pozemnej doprave v Únii sa od roku 2007 len mierne zvýšil, podiel nákladnej dopravy sa znížil. Skutočnému jednotnému európskemu železničnému priestoru stojí v ceste ešte veľa prekážok, a to aj vzhľadom na potrebu minimalizovať hluk. Prekonanie týchto prekážok spolu so znižovaním nákladov a zrýchlením inovácie umožní využiť plný potenciál železničnej dopravy. Preto potrebuje ďalší impulz, aby sa stala atraktívnejšou pre cestujúcich aj pre podniky.

Pozmeňujúci návrh

(7) Zatiaľ čo podiel osobnej železničnej dopravy na pozemnej doprave v Únii sa od roku 2007 len mierne zvýšil, podiel nákladnej dopravy sa znížil. ***Na dosiahnutie cieľov prechodu na iné druhy dopravy uvedených v bielej knihe Komisie o doprave z roku 2011 musí byť hospodárska súťaž medzi cestnou a železničnou nákladnou dopravou spravodlivá a vyvážená, pričom sa v plnej miere zohľadnia externé náklady na dopravu, aby sa dosiahli ciele európskej zelenej dohody.*** Skutočnému jednotnému európskemu železničnému priestoru stojí v ceste ešte veľa prekážok, ***ktoré majú reálny a výrazný vplyv na konkurencieschopnosť a prítťažlivosť železničnej dopravy, okrem iného aj pomerne vysoké náklady na železničnú dopravu, nedostatok jednoduchých prepojení a priamych liniek, poplatky za prístup k železničnej infraštruktúre, prekážky vstupu koľajových vozidiel do prevádzky, rozmanitosti kontrolných systémov a prevádzkových predpisov,*** a to aj vzhľadom na potrebu minimalizovať hluk. Prekonanie týchto prekážok spolu so

znižovaním nákladov a zrýchlením inovácie, *ako aj zvýšením európskej podpory intermodality* umožní využiť plný potenciál železničnej dopravy. Preto potrebuje ďalší impulz, aby sa stala atraktívnejšou pre cestujúcich, *najmä pre mladých ľudí a občanov žijúcich v okrajových a vo vidieckych oblastiach a pracovníkov, ako aj pre podniky. S cieľom zabezpečiť prepojenosť a atraktivitu železničnej dopravy v celej Európe by sa mal klásť dôraz aj na posilnenie práv cestujúcich, zlepšenie rezervačných systémov a systémov cestovných lístkov, investície do infraštruktúry, zvýšenie počtu nočných vlakov poskytujúcich rýchle a k životnému prostrediu šetrné prepojenia v celej Únii, opätovné zavedenie rahných železničných systémov, ako sú električky v mestských oblastiach, a na uplatňovanie zásady „znečisťovateľ platí“ sociálne vyváženým spôsobom.*

Pozmeňujúci návrh 13

Návrh rozhodnutia Odôvodnenie 7 a (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

(7a) Na dosiahnutie svojho plného potenciálu ako dôležitého zamestnávateľa v Európskej únii, sektor železničnej dopravy musí diverzifikovať svoju pracovnú silu a pritiahnúť najmä ženy a mladých pracovníkov. Je nevyhnutné poskytovať optimálne dopravné služby v prospech používateľov, pričom železniční pracovníci majú mať kvalitné pracovné podmienky;

Pozmeňujúci návrh 14

Návrh rozhodnutia

Odôvodnenie 8

Text predložený Komisiou

(8) S cieľom podporiť železničnú dopravu v súlade s cieľmi stanovenými v oznámení Komisie o európskej zelenej dohode, a to aj so zreteľom na udržateľnú a inteligentnú mobilitu, by sa rok 2021 mal vyhlásiť za „Európsky rok železníc“. Bude to dôležitý rok pre politiku Únie v oblasti železničnej dopravy, keďže pôjde o prvý celý rok, v ktorom sa v celej Únii budú uplatňovať pravidlá dohodnuté v rámci štvrtého železničného balíka, konkrétne v súvislosti s otvorením trhu pre služby vnútroštátnej osobnej dopravy a znížením nákladov a administratívnej záťaže pre železničné podniky pôsobiace v celej Únii. **V mnohých členských štátoch** narastá záujem verejnosti o železnice vrátane nočných vlakov, čoho dôkazom je popularita hashtagu #DiscoverEU. Okrem toho bude medzinárodný umelecký festival Europalia v roku 2021 zameraný na vplyv železnice na umenie a vyzdvihne dôležitú úlohu železničnej dopravy pri presadzovaní sociálnych, hospodárskych a priemyselných zmien,

Pozmeňujúci návrh

(8) S cieľom podporiť železničnú dopravu v súlade s cieľmi stanovenými v oznámení Komisie o európskej zelenej dohode, a to aj so zreteľom na udržateľnú, **intermodálnu** a inteligentnú mobilitu, **a podporiť záväzok Únie plniť Agendu 2030 a ciele OSN v oblasti udržateľného rozvoja** by sa rok 2021 mal vyhlásiť za „Európsky rok železníc“. Bude to dôležitý rok pre politiku Únie v oblasti železničnej dopravy, keďže pôjde o prvý celý rok, v ktorom sa v celej Únii budú uplatňovať pravidlá dohodnuté v rámci štvrtého železničného balíka, konkrétne v súvislosti s otvorením trhu pre služby vnútroštátnej osobnej dopravy a znížením nákladov a administratívnej záťaže pre železničné podniky pôsobiace v celej Únii. Narastá záujem verejnosti o železnice vrátane **medziregionálnych a vnútroregionálnych spojení a** nočných vlakov, **a to najmä medzi mladými ľuďmi**, čoho dôkazom je popularita hashtagu #DiscoverEU. Okrem toho bude medzinárodný umelecký festival Europalia v roku 2021 zameraný na vplyv železnice na umenie a vyzdvihne dôležitú úlohu železničnej dopravy pri presadzovaní sociálnych, hospodárskych a priemyselných zmien,

Pozmeňujúci návrh 15

Návrh rozhodnutia

Článok 2 – odsek 1 – úvodná časť

Text predložený Komisiou

Cieľom Európskeho roka je podnietiť a podporiť úsilie Únie, členských štátov, regionálnych a miestnych orgánov a iných organizácií zvýšiť podiel cestujúcich a nákladu v železničnej doprave. Európsky rok najmä

Pozmeňujúci návrh

Cieľom Európskeho roka je podnietiť a podporiť úsilie Únie, členských štátov, regionálnych a miestnych orgánov, **MVO** a iných **verejných a súkromných** organizácií zvýšiť podiel cestujúcich a nákladu v železničnej doprave. Európsky rok najmä

Pozmeňujúci návrh 16

Návrh rozhodnutia

Článok 2 – odsek 1 – písmeno a

Text predložený Komisiou

a) podporí železničnú dopravu ako udržateľný, inovatívny **a** bezpečný spôsob dopravy, **v prvom rade** vyzdvihnutím jej významnej úlohy pri dosahovaní cieľa Únie v oblasti klimatickej neutrality do roku 2050 a oslovaním širšej verejnosti, najmä mládeže;

Pozmeňujúci návrh

a) podporí železničnú dopravu ako udržateľný, **cenovo dostupný, prístupný**, inovatívny, bezpečný **a zjednocujúci** spôsob dopravy **pre všetkých, a to najmä používaním tichších, ekologickejších a energeticky úspornejších železničných koľajových vozidiel, podnietením európskej diskusie o rozvoji železničnej dopravy ako skutočnej, dostupnej a všeobecnej alternatívy k individuálnym spôsobom dopravy a ku krátkym a stredne dlhým letom**, vyzdvihnutím jej významnej úlohy pri dosahovaní cieľa Únie v oblasti klimatickej neutrality **najneskôr** do roku 2050 a oslovaním širšej verejnosti, najmä mládeže **a občanov, ktorí žijú v okrajových a vidieckych oblastiach, ako aj pozitívnej úlohy železníc ako udržateľného a bezpečného spôsobu dopravy, ktorú železnice môžu zohrávať ako nástroj obnovy po kríze COVID-19 a iných krízach**;

Pozmeňujúci návrh 17

Návrh rozhodnutia

Článok 2 – odsek 1 – písmeno b

Text predložený Komisiou

b) vyzdvihne európsky a cezhraničný rozmer železničnej dopravy, ktorá zblízuje občanov, umožňuje im objavovať rozmanitosť Únie, posilňuje súdržnosť a prispieva k integrácii vnútorného trhu Únie;

Pozmeňujúci návrh

b) vyzdvihne európsky a cezhraničný rozmer železničnej dopravy, ktorá **zohráva kľúčovú úlohu v rozvoji udržateľnej, regionálnej a miestnej dopravy a cestovného ruchu, približuje vidiecke, vzdialené a okrajové regióny k iným častiam Únie** a zblízuje občanov, umožňuje im objavovať rozmanitosť Únie, posilňuje **sociálnu, hospodársku a územnú**

súdržnosť *v rámci cieľov politiky súdržnosti na obdobie po roku 2020 pre ekologickjšiu a prepojenejšiu Európu v úzkej spolupráci s miestnymi a regionálnymi orgánmi a miestnymi komunitami* a prispieva k integrácii vnútorného trhu Únie;

Pozmeňujúci návrh 18

Návrh rozhodnutia

Článok 2 – odsek 1 – písmeno b a (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

ba) zdôrazňuje potrebu a dôležitosť elektrifikovanej dopravy na dlhé a krátke vzdialenosti a potrebu zlepšiť prístupnosť dopravných infraštruktúr a služieb pre všetkých cestujúcich;

Pozmeňujúci návrh 19

Návrh rozhodnutia

Článok 2 – odsek 1 – písmeno b b (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

bb) venuje investície Únie na opätovnú aktiváciu a modernizáciu existujúcich, využívaných alebo nevyužitých železničných prípojok a na doplnenie chýbajúcich prepojení medzi pohraničnými regiónmi pre osobnú aj nákladnú dopravu;

Pozmeňujúci návrh 20

Návrh rozhodnutia

Článok 2 – odsek 1 – písmeno c

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

c) zvýši prínos železničnej dopravy k hospodárstvu, priemyslu a spoločnosti Únie tak, že zahŕňa najmä aspekty

c) zvýši prínos železničnej dopravy pre hospodárstvo, priemysel a spoločnosť Únie tak, že zahŕňa najmä aspekty

regionálneho rozvoja,
konkurencieschopnosti priemyslu,
udržateľného cestovného ruchu, inovácie,
zamestnanosti, vzdelávania, mládeže a
kultúry a zlepšenia prístupnosti pre osoby
so zdravotným postihnutím;

udržateľného regionálneho rozvoja,
**rozvoja medzi mestskými a vidieckymi
sídľami a cezhraničného miestneho
rozvoja, ochrany klímy, priemyselnej
transformácie**, udržateľného cestovného
ruchu, inovácie, **sociálneho začleňovania**,
sociálne udržateľnej zamestnanosti,
vzdelávania, mládeže a kultúry a zlepšenia
prístupnosti pre staršie osoby,
znevýhodnené skupiny a pre osoby so
zdravotným postihnutím **a zníženou
pohyblivosťou**;

Pozmeňujúci návrh 21

Návrh rozhodnutia

Článok 2 – odsek 1 – písmeno d

Text predložený Komisiou

d) prispeje k propagácii železničnej
dopravy ako dôležitej súčasti vzťahov
medzi Úniou a susednými krajinami,
najmä západným Balkánom, a to najmä na
základe záujmu a potrieb partnerských
krajín a odborných znalostí Únie v oblasti
železničnej dopravy.

Pozmeňujúci návrh

d) prispeje k propagácii železničnej
dopravy ako dôležitej súčasti vzťahov
medzi Úniou a susednými krajinami, **ako
sú krajiny západného Balkánu, krajiny
východného susedstva a Spojené
kráľovstvo**, a to najmä na základe záujmu
a potrieb partnerských krajín,
pohraničných regiónov a obcí a výmeny
odborných znalostí v oblasti železničnej
dopravy.

Pozmeňujúci návrh 22

Návrh rozhodnutia

Článok 2 – odsek 1 – písmeno d a (nové)

Text predložený Komisiou

*da) zabezpečí, aby dlhodobý vplyv
Európskeho roka 2021 v podobe
konkrétnych projektov, ktoré sa majú
podporovať a realizovať v nasledujúcich
rokoch v rámci trvalého záväzku všetkých
príslušných zainteresovaných strán, ako
sú európske inštitúcie a ich agentúry,
železničné podniky, miestne, regionálne a
národné orgány zodpovedné za riadenie*

Pozmeňujúci návrh

Pozmeňujúci návrh 23

Návrh rozhodnutia

Článok 2 – odsek 1 – písmeno d b (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

db) prispeje k podpore železničnej dopravy ako prostriedku, ktorý umožňuje mobilitu a dočasný presun predmetov a vybavenia s cieľom umožniť spoluprácu a uľahčiť prebiehajúcu spoluprácu medzi skupinami spojenými s kultúrou a vzdelávaním a ťažiť zo skutočnosti, že dočasná mobilita osôb, predmetov a vybavenia je dobrým spôsobom identifikácie príležitostí spolupráce, ako aj výmeny osvedčených postupov a odborných znalostí;

Pozmeňujúci návrh 24

Návrh rozhodnutia

Článok 3 – odsek 1 – písmeno a

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

a) iniciatívy a podujatia na podporu diskusie, zvyšovania informovanosti a jednoduchšieho zapojenia občanov, podnikov a subjektov verejného sektora s cieľom zvýšiť podiel osobnej a nákladnej železničnej dopravy ako prostriedku na boj proti zmene klímy, a to prostredníctvom viacerých kanálov a nástrojov vrátane podujatí v členských štátoch;

a) iniciatívy a podujatia na podporu diskusie, zvyšovania informovanosti a jednoduchšieho zapojenia občanov, podnikov a subjektov verejného sektora s cieľom **zlepšiť cestovné podmienky železničnej dopravy** a zvýšiť **zdroje** a podiel osobnej a nákladnej železničnej dopravy ako prostriedku na boj proti zmene klímy, **a to vrátane využitia zelenej energie pre železničnú infraštruktúru, regionálny rozvoj a územný prieskum. Tieto iniciatívy prispejú aj k zlepšeniu osobnej mobility a podpore kultúrnej výmeny a udržateľného cestovného ruchu**, a to prostredníctvom viacerých kanálov a nástrojov vrátane podujatí v členských štátoch **na miestnej, regionálnej a národnej úrovni, a to aj v pohraničných**

oblastiach prostredníctvom železničných iniciatív financovaných z programu INTERREG s ich bytostne európskou povahou;

Pozmeňujúci návrh 25

Návrh rozhodnutia

Článok 3 – odsek 1 – písmeno a a (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

aa) iniciatívy a podujatia na zvýšenie informovanosti o schopnosti železničného odvetvia zabrániť ďalšej izolácii miestnych spoločenstiev, pobrežných a odľahlých regiónov, a naopak podporiť ich integráciu do väčších mestských a regionálnych oblastí;

Pozmeňujúci návrh 26

Návrh rozhodnutia

Článok 3 – odsek 1 – písmeno a b (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

ab) verejné kampane na zvyšovanie informovanosti o potenciáli siete TEN-T podporovať súdržnosť, posilňovať rozvoj priemyslu a hospodársky rast v regiónoch, ktoré nie sú súčasťou hlavných sietí, v ktorých by projekty a investície mali zahŕňať kvalitné služby regionálnej železničnej dopravy a miestne prepojenia odľahlých oblastí s väčšími mestskými trasami a ekosystémami s cieľom zlepšiť presun na iné druhy dopravy a zároveň sociálnu súdržnosť;

Pozmeňujúci návrh 27

Návrh rozhodnutia

Článok 3 – odsek 1 – písmeno a c (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

ac) iniciatívy, ktoré zapájajú regionálne a miestne orgány do diskusií týkajúcich sa viacročného plánovania, projektov digitalizácie a modernizácie železničnej infraštruktúry a všeobecného zlepšenia verejných a súkromných investícií v regiónoch, v ktorých by udržateľné, moderné a elektrifikované železničné služby mohli byť veľkým prínosom pre MSP a miestny hospodársky rozvoj;

Pozmeňujúci návrh 28

Návrh rozhodnutia

Článok 3 – odsek 1 – písmeno b

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

b) informačné kampane, výstavy, inšpiratívne činnosti, vzdelávacie a osvetové kampane na podporu zmien v správaní cestujúcich, spotrebiteľov a podnikov a na stimulovanie aktívneho zapojenia širokej verejnosti pri dosahovaní cieľov udržateľnejšej dopravy;

b) informačné kampane, výstavy, inšpiratívne činnosti, **odborná príprava, vzdelávanie, sociálna práca** a osvetové kampane na podporu zmien v správaní cestujúcich, spotrebiteľov a podnikov **vrátane železničného priemyslu** a na stimulovanie aktívneho zapojenia širokej verejnosti pri dosahovaní cieľov udržateľnejšej, **inovatívnej, bezpečnej a dostupnej** dopravy, **pričom nabáda ľudí k tomu, aby aktívne objavovali Európu;**

Pozmeňujúci návrh 29

Návrh rozhodnutia

Článok 3 – odsek 1 – písmeno c

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

c) výmena skúseností a osvedčených postupov medzi národnými, regionálnymi a miestnymi orgánmi, občianskou spoločnosťou, podnikmi a školami, pokiaľ ide o podporu využívania železničnej dopravy a spôsob podnecovania zmeny

c) výmena skúseností a osvedčených postupov medzi národnými, regionálnymi a miestnymi orgánmi, občianskou spoločnosťou, **MVO, odborními**, podnikmi a školami, pokiaľ ide o podporu **bezpečného** využívania železničnej dopravy a spôsob

správania na všetkých úrovniach;

podnecovania zmeny správania na všetkých úrovniach *všetkých používateľov a zamestnancov dopravy, a výmena praktických, ľudských riešení týkajúcich sa optimálnej dostupnosti pre osoby so zdravotným postihnutím a staršie osoby; prezentácia finančnej podpory Únie pre železničné projekty, najmä chýbajúce cezhraničné prepojenia, decentralizované prístupy a regionálnu prepojenosť;*

Pozmeňujúci návrh 30

Návrh rozhodnutia

Článok 3 – odsek 1 – písmeno d

Text predložený Komisiou

d) realizovanie štúdií a inovačných činností a šírenie ich výsledkov na európskej alebo vnútroštátnej úrovni; *a*

Pozmeňujúci návrh

d) realizovanie štúdií a inovačných činností a šírenie ich výsledkov na európskej alebo vnútroštátnej *a regionálnej* úrovni, *a to aj o sieti európskych železničných diaľnic, využívaní zelenej energie pre železničnú infraštruktúru a štúdií s cieľom zamerať sa na európske zdroje financovania a synergie medzi nimi v projektoch zameraných na železničné trate, najmä cezhraničné trate;*

Pozmeňujúci návrh 31

Návrh rozhodnutia

Článok 3 – odsek 1 – písmeno e

Text predložený Komisiou

e) podpora projektov a sietí súvisiacich s Európskym rokom, aj prostredníctvom médií, sociálnych sietí a iných online komunít.

Pozmeňujúci návrh

e) podpora *interaktívnej komunikácie týkajúcej sa* projektov a sietí súvisiacich s Európskym rokom, aj prostredníctvom médií, sociálnych sietí a iných online komunít.

Pozmeňujúci návrh 32

Návrh rozhodnutia

Článok 3 – odsek 1 – písmeno e a (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

ea) štúdie a prieskumy na regionálnej úrovni s cieľom posúdiť potreby občanov, pokiaľ ide o železničnú dopravu.

Pozmeňujúci návrh 33

Návrh rozhodnutia

Článok 3 – odsek 1 – písmeno e b (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

eb) podpora historického a kultúrneho dedičstva železníc prostredníctvom organizácie podujatí;

Pozmeňujúci návrh 34

Návrh rozhodnutia

Článok 3 – odsek 1 – písmeno e c (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

ec) kampane na obnovenie dôvery občanov vo využívanie verejnej osobnej železničnej dopravy;

Pozmeňujúci návrh 35

Návrh rozhodnutia

Článok 3 – odsek 1 – písmeno e d (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

ed) kampane na diverzifikáciu pracovnej sily v odvetví železničnej dopravy najmä prilákaním žien a mladých pracovníkov;

Pozmeňujúci návrh 36

Návrh rozhodnutia
Článok 3 – odsek 1 – písmeno e e (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

ee) kampane na podporu ekologických riešení, ktoré už boli prijaté;

Pozmeňujúci návrh 37

Návrh rozhodnutia
Článok 3 – odsek 1 a (nový)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

1a. Únia identifikuje a preskúma kľúčové projekty a opatrenia, ako sú:

a) opätovné sfunkčnenie a znásobenie miestnych, regionálnych a medziregionálnych železničných tratí pre osobnú a nákladnú dopravu, miestnych železničných staníc a spojení od miestnych železničných tratí po vysokorychlostné a diaľkové železničné trate;

b) určenie kľúčových projektov a opatrení a podpora na rôznych úrovniach, ktoré môžu prispieť k dosiahnutiu cieľov v dlhodobom horizonte, ako je európske spoločné úsilie o podporu investícií do železničných diaľnic, terminálov a železničných koľajových vozidiel ako optimálnej možnosti prechodu na iné druhy dopravy, ktorá prispieje k regionálnej súdržnosti a dekarbonizácii nákladnej dopravy;

c) spoločné európske úsilie o obnovu siete moderných nočných vlakových liniek za prijateľné ceny, ktoré zabezpečia spojenie všetkých členských štátov a susedných krajín;

d) zavedenie jednotného rezervačného systému cestovných lístkov a systému zvýhodnených cestovných lístkov pre európsku železničnú dopravu, ktoré spotrebiteľom umožnia kúpiť si cestovný

lístok z akejkoľvek európskej stanice do inej, nezávisle od železničnej spoločnosti, so zaručenými právami cestujúcich a za najvýhodnejšiu cenu;

e) udržateľné dlhodobé modely bezplatnej miestnej verejnej dopravy;

f) podpora železníc zvýhodnenými sadzbami DPH na vnútroštátnej úrovni;

g) začlenenie cieľov zelených, inovatívnych, digitálnych, bezpečných a prístupných železničných sietí a služieb do priemyselnej stratégie Únie vrátane ich funkcie z hľadiska súdržnosti, kvalifikovanej a dôstojnej zamestnanosti a kultúrnej výmeny.

Pozmeňujúci návrh 38

Návrh rozhodnutia

Článok 3 – odsek 2

Text predložený Komisiou

2. Inštitúcie a orgány Únie, ako aj členské štáty, **môžu** na úrovni Únie a na vnútroštátnej úrovni pri propagačných činnostiach uvedených v odseku 1 **odkazovať** na Európsky rok a používať jeho vizuálnu identitu.

Pozmeňujúci návrh

2. Inštitúcie a orgány Únie, ako aj členské štáty na úrovni Únie a na vnútroštátnej úrovni pri propagačných činnostiach uvedených v odseku 1 **odkazujú** na Európsky rok a používajú jeho vizuálnu identitu **a Komisia zabezpečí, aby sa vo všetkých fázach podpory primerane odkazovalo na podporu Európskej únie pre projekty a iniciatívy financované v rámci Európskeho roka.**

Pozmeňujúci návrh 39

Návrh rozhodnutia

Článok 4 – odsek 1

Text predložený Komisiou

Za organizovanie účasti na Európskom roku na vnútroštátnej úrovni zodpovedajú členské štáty. Členské štáty **na uvedený**

Pozmeňujúci návrh

Za organizovanie účasti na Európskom roku na vnútroštátnej úrovni zodpovedajú členské štáty. **Na tento účel** členské štáty

účel vymenujú národných koordinátorov. Národní koordinátori zabezpečujú koordináciu príslušných činností na vnútroštátnej úrovni.

vymenujú národných koordinátorov **a v prípade potreby regionálnych a miestnych koordinátorov na nižšej úrovni**. Národní koordinátori zabezpečia koordináciu príslušných činností na vnútroštátnej úrovni **v súlade s koordinátormi na nižšej úrovni, ak bol vymenovaný jeden alebo viacerí takýto koordinátori**.

Pozmeňujúci návrh 40

Návrh rozhodnutia Článok 5 – odsek 1

Text predložený Komisiou

1. Komisia pravidelne zvoláva zasadnutia národných koordinátorov s cieľom koordinovať priebeh Európskeho roka. Uvedené zasadnutia ***takisto slúžia ako príležitosti*** na výmenu informácií o realizácii Európskeho roka na vnútroštátnej úrovni a na úrovni Únie; zástupcovia Európskeho parlamentu ***sa môžu zúčastňovať*** na týchto ***zasadnutiach ako pozorovatelia***.

Pozmeňujúci návrh

1. Komisia pravidelne zvoláva zasadnutia národných koordinátorov, ***pričom zapojí regionálnych a miestnych aktérov***, s cieľom koordinovať priebeh Európskeho roka. Uvedené zasadnutia ***sú príležitosťou*** na výmenu informácií o realizácii Európskeho roka na ***regionálnej***, vnútroštátnej úrovni a na úrovni Únie; zástupcovia Európskeho parlamentu, ***Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru a Európskeho výboru regiónov sú prizývaní zúčastniť sa*** na týchto ***výmenách***.

Pozmeňujúci návrh 41

Návrh rozhodnutia Článok 5 – odsek 2

Text predložený Komisiou

2. Koordinácia Európskeho roka na úrovni Únie má prierezový prístup s cieľom vytvoriť synergie medzi rôznymi programami a iniciatívami Únie, ktoré financujú projekty v oblasti železničnej dopravy alebo ktoré majú rozmer železničnej dopravy.

Pozmeňujúci návrh

2. Koordinácia Európskeho roka na úrovni Únie má prierezový prístup s cieľom ***identifikovať existujúce synergie a vytvoriť nové a udržateľné*** synergie medzi rôznymi programami a iniciatívami Únie, ktoré financujú projekty v oblasti železničnej dopravy alebo ktoré majú rozmer železničnej dopravy, ***pričom treba mať na zreteli, že ďalšie ciele politiky si vyžadujú dodatočné zdroje, a nie len***

prerozdelenie prostriedkov.

Pozmeňujúci návrh 42

Návrh rozhodnutia

Článok 5 – odsek 3 – pododsek 1

Text predložený Komisiou

Komisia zvoláva pravidelné zasadnutia zainteresovaných strán a zástupcov organizácií alebo subjektov, ktoré sú aktívne v oblasti železničnej dopravy, vrátane existujúcich nadnárodných sietí **a** príslušných mimovládnych organizácií, ako aj mládežníckych organizácií a komunít, aby jej pomohli pri realizácii Európskeho roka na úrovni Únie.

Pozmeňujúci návrh

Komisia zvoláva pravidelné zasadnutia zainteresovaných strán a zástupcov organizácií alebo subjektov, ktoré sú aktívne v oblasti železničnej dopravy, vrátane existujúcich nadnárodných **a nadregionálnych** sietí, príslušných mimovládnych organizácií, **sociálnych partnerov**, ako aj mládežníckych organizácií a komunít, aby jej pomohli pri realizácii Európskeho roka na úrovni Únie.

POSTUP – VÝBOR POŽIADANÝ O STANOVISKO

Názov	Európsky rok železníc (2021)
Referenčné čísla	COM(2020)0078 – C9-0076/2020 – 2020/0035(COD)
Gestorský výbor dátum oznámenia na schôdzi	TRAN 11.3.2020
Výbor, ktorý predložil stanovisko dátum oznámenia na schôdzi	REGI 11.3.2020
Spravodajkyňa výboru požiadaného o stanovisko dátum vymenovania	Martina Michels 11.5.2020
Dátum prijatia	6.7.2020
Výsledok záverečného hlasovania	+: 37 –: 0 0: 5
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	François Alfonsi, Mathilde Androuët, Pascal Arimont, Adrian-Dragoş Benea, Isabel Benjumea Benjumea, Tom Berendsen, Erik Bergkvist, Stéphane Bijoux, Franc Bogovič, Andrea Cozzolino, Corina Creţu, Rosa D'Amato, Tamás Deutsch, Christian Doleschal, Francesca Donato, Raffaele Fitto, Chiara Gemma, Cristian Ghinea, Mircea-Gheorghe Hava, Krzysztof Hetman, Peter Jahr, Manolis Kefalogiannis, Ondřej Knotek, Constanze Krehl, Elżbieta Kruk, Cristina Maestre Martín De Almagro, Pedro Marques, Nora Mebarek, Martina Michels, Niklas Nienaaß, Andrey Novakov, Younous Omarjee, Alessandro Panza, Tsvetelina Penkova, Caroline Roose, André Rougé, Susana Solís Pérez, Irène Tolleret, Monika Vana
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Vlad-Marius Botoş, Izabela-Helena Kloc, Stefania Zambelli

ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN VO VÝBORE POŽIADANOM O STANOVISKO

37	+
ECR	Raffaele Fitto, Izabela-Helena Kloc, Elżbieta Kruk
GUE/NGL	Martina Michels, Younous Omarjee
NI	Rosa D'Amato, Chiara Gemma
PPE	Pascal Arimont, Isabel Benjumea Benjumea, Tom Berendsen, Franc Bogovič, Tamás Deutsch, Christian Doleschal, Mircea-Gheorghe Hava, Krzysztof Hetman, Peter Jahr, Manolis Kefalogiannis, Andrey Novakov
RENEW	Stéphane Bijoux, Vlad-Marius Botoș, Cristian Ghinea, Ondrej Knotek, Susana Solís Pérez, Irène Tolleret
S&D	Adrian-Dragoș Benea, Erik Bergkvist, Andrea Cozzolino, Corina Crețu, Constanze Krehl, Cristina Maestre Martín De Almagro, Pedro Marques, Nora Mebarek, Tsvetelina Penkova
VERTS/ALE	François Alfonsi, Niklas Nienäb, Caroline Roose, Monika Vana
0	-
5	0
ID	Mathilde Androuët, Francesca Donato, Alessandro Panza, André Rougé, Stefania Zambelli

Vysvetlenie použitých znakov:

+ : za

- : proti

0 : zdržali sa hlasovania

14.7.2020

STANOVISKO VÝBORU PRE KULTÚRU A VZDELÁVANIE

pre Výbor pre dopravu a cestovný ruch

k návrhu rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady o Európskom roku železníc (2021)
(COM(2020)0078 – C9-0076/2020 – 2020/0035(COD))

Spravodajkyňa výboru požiadaného o stanovisko: Dace Melbārde

STRUČNÉ ODÔVODNENIE

Železničná doprava má pre Európu už viac ako 150 rokov veľký význam, pretože umožnila nevídanú mobilitu a ponúkla nové príležitosti pre ľudí, zvýšila objem obchodu, pomohla podnikom rásť a prispela k hospodárskemu rozvoju krajín. Dnes je železnica rovnako dôležitá ako predtým a predstavuje jeden z najbezpečnejších, najekologickejších a najúčinnějších spôsobov dopravy. V záujme zdôraznenia jej významu vrátane potenciálu splniť ciele Únie v oblasti klímy Komisia navrhuje vyhlásiť rok 2021 za Európsky rok železníc a zorganizovať celú škálu komunikačných činností a aktivít zameraných na občiansku angažovanosť, ktoré sa spájajú s iniciatívou Európsky rok.

Spravodajkyňa súhlasí s názorom Komisie, pokiaľ ide o dôležitosť železničnej dopravy a jej ekologický charakter. Pozornosť si však zaslúžia aj ďalšie aspekty tohto druhu dopravy.

Rovnako dôležité ako úsilie o zvýšenie počtu cestujúcich je sfunkčnenie základnej siete a služieb. Nie všetky kontinentálne členské štáty majú v súčasnosti železničné spojenia so zvyškom Európy alebo potrebnú infraštruktúru, ktorá by tieto spojenia umožnila. Aby bolo možné vlak používať, musí najprv táto možnosť existovať. Bez začlenenia do európskej železničnej siete sú takmer všetky odvetvia príslušných členských štátov jednoznačne znevýhodnené. Vzdelávanie, cestovanie a kultúra patria medzi najvýznamnejšie dotknuté odvetvia. V oblasti vzdelávania sa to negatívne prejavilo aj pri využívaní populárnych programov a iniciatív EÚ, ako sú Erasmus+ a DiscoverEU. Študenti z okrajových regiónov EÚ a zo znevýhodneného prostredia sa na nich často nemôžu zúčastňovať.

V súvislosti s kultúrou a cestovným ruchom je situácia podobná. Štyria z desiatich Európanov si turistickú destináciu vyberajú na základe kultúrnej ponuky. Výhodu majú mestá a regióny s lepšou dopravnou infraštruktúrou vrátane dobrých železničných spojení. Vďaka neustálym hygienickým opatreniam v dôsledku COVID-19 získajú vlaky na popularite nielen ako jedna z udržateľnejších a najbezpečnejších možností hromadnej dopravy, ale často ako jediná realizovateľná a cenovo dostupná alternatíva k leteckej doprave, ktorá by zas mala podľa očakávaní výrazne zdražieť. Mnohí potenciálni cestujúci z najvzdialenejších regiónov EÚ budú v blízkej budúcnosti v čoraz väčšej miere úplne upúšťať od kultúrnych výletov na veľké vzdialenosti, a to pre príliš vysoké náklady na leteckú dopravu a nedostupnosť železničných

spojení v daných oblastiach. V rámci roka železníc treba upozorniť na uvedené problémy a poukázať na to, že je nutné zabezpečiť zvýšené geografické pokrytie železničnej dopravy.

Rok železníc by sa nemal zameriavať len na cestovanie a pohyb tovaru a osôb železničnou dopravou, ale aj na historickú a súčasnú úlohu vlakov, železničných staníc a železničnej infraštruktúry. V minulosti mali zásadný podiel na formovaní regionálnych tradícií a identít a podporovali hospodársky a sociálny rozvoj. Dnes sú súčasťou európskeho kultúrneho dedičstva, ktoré treba poznávať, ale aj podporovať a chrániť. Železničné stanice sú tiež dôležitými katalyzátormi podpory kvalitnej architektúry a plánovania inteligentných miest a slúžia ako priestor pre kultúrne interakcie a umelecké prejavy. Zároveň môže byť cestovanie vlakom bez ohľadu na cieľ samo osebe zážitkom a často je miestom, ktoré uľahčuje sociálne a kultúrne interakcie.

Spravodajkyňa na základe skúseností z predchádzajúceho európskeho roka zdôrazňuje potrebu aktívnej spolupráce so širokou škálou zainteresovaných strán, najmä s organizovanou občianskou spoločnosťou, aby bol rok železníc nielen úspechom, ale aj trvalým politickým odkazom. Okrem zainteresovaných strán uvedených v návrhu Komisie môžu kultúrne združenia, mládežnícke organizácie a rôzne vzdelávacie a školiace inštitúcie cenným spôsobom prispieť k propagácii dôležitosti a využívania železničnej dopravy. Spravodajkyňa takisto zastáva názor, že synergie medzi rôznymi programami a iniciatívami Únie by sa nemali obmedzovať výlučne na rozmer železničnej dopravy, ale mali by zahŕňať aj programy, ktoré podporujú občiansku angažovanosť, napríklad v oblasti vzdelávania, kultúry a mládeže. Rok železníc tiež ponúka príležitosť na vytváranie trvalých partnerstiev so železničnými spoločnosťami, ktoré môžu prispieť k zabezpečeniu toho, aby programy Únie v oblasti mobility, najmä Erasmus+, boli ekologickejšie.

Spravodajkyňa je presvedčená o dôležitosti železníc, ich sociálnej, kultúrnej, environmentálnej a ekonomickej hodnote a ich schopnosti podporovať a urýchľovať územnú súdržnosť v celej Únii. Železnice budú zohrávať zásadnú úlohu pri plnení cieľov v oblasti klímy v súlade s európskou zelenou dohodou a pri podpore udržateľného rastu v budúcnosti.

Napokon spravodajkyňa berie na vedomie meniacu sa situáciu v Európe v dôsledku pandémie COVID-19 a neistotu, ktorú vyvoláva, najmä pokiaľ ide o cestovanie, ale aj o podujatia, stretnutia a diskusie, ktoré sú kľúčovou časťou iniciatívy Európsky rok. Otvorená zostáva otázka, či dátum začiatku roka železníc bude potrebné presunúť.

POZMEŇUJÚCE NÁVRHY

Výbor pre kultúru a vzdelávanie vyzýva Výbor pre dopravu a cestovný ruch, aby ako gestorský výbor vzal do úvahy tieto pozmeňujúce návrhy:

Pozmeňujúci návrh 1

Návrh rozhodnutia

Odôvodnenie 1

Text predložený Komisiou

(1) Komisia vo svojom oznámení z 11. decembra 2019¹⁵ vymedzila európsku

Pozmeňujúci návrh

(1) Komisia vo svojom oznámení z 11. decembra 2019¹⁵ vymedzila európsku

zelenú dohodu pre Európsku úniu a jej občanov. Európska zelená dohoda je nová stratégia rastu, ktorej cieľom je transformovať Úniu na spravodlivú a prosperujúcu spoločnosť s moderným a konkurencieschopným hospodárstvom, ktoré efektívne využíva zdroje, kde budú do roku 2050 čisté emisie skleníkových plynov na nule a kde hospodársky rast nezávisí od využívania zdrojov.

¹⁵ Oznámenie Komisie Európskemu Parlamentu, Európskej Rade, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov z 11. decembra 2019, Európska zelená dohoda [COM(2019) 640 final].

zelenú dohodu pre Európsku úniu a jej občanov. Európska zelená dohoda je nová stratégia **udržateľného** rastu, ktorej cieľom je transformovať Úniu na spravodlivú a prosperujúcu spoločnosť s moderným a konkurencieschopným hospodárstvom, ktoré efektívne využíva zdroje, kde budú do roku 2050 čisté emisie skleníkových plynov na nule a kde hospodársky rast nezávisí od využívania zdrojov;

¹⁵ Oznámenie Komisie Európskemu Parlamentu, Európskej Rade, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov z 11. decembra 2019, Európska zelená dohoda [COM(2019)0640 final].

Pozmeňujúci návrh 2

Návrh rozhodnutia

Odôvodnenie 4

Text predložený Komisiou

(4) V súlade s cieľmi stanovenými v oznámení Komisie o európskej zelenej dohode treba pretransformovať hospodárstvo Únie a prehodnotiť politiky, najmä v oblasti dopravy a mobility, **čo znamená urýchlenie prechodu na udržateľnú a inteligentnú mobilitu. Za štvrtinu emisií skleníkových plynov v Únii je zodpovedná doprava, pričom tento podiel sa neustále zvyšuje.** Pokiaľ chceme dosiahnuť klimatickú neutralitu, musíme do roku 2050 znížiť emisie z dopravy o 90 %. Pri dosahovaní udržateľnej dopravy **sú** prvoradí používatelia, ktorým musíme poskytnúť cenovo dostupnejšie, prístupnejšie, zdravšie a čistejšie alternatívy k ich súčasným návykom v oblasti mobility. V rámci európskej zelenej dohody **sa má** urýchliť prechod na udržateľnú a inteligentnú mobilitu s

Pozmeňujúci návrh

(4) V súlade s cieľmi stanovenými v oznámení Komisie o európskej zelenej dohode treba pretransformovať hospodárstvo Únie a prehodnotiť politiky, najmä v oblasti dopravy a mobility. **Emisie z dopravy sa nad'alej zvyšujú a predstavujú** štvrtinu emisií skleníkových plynov v Únii, **pričom výrazným podielom k nim prispieva mestská doprava.** Pokiaľ chceme dosiahnuť klimatickú neutralitu, musíme do roku 2050 znížiť emisie z dopravy o 90 %. Pri dosahovaní udržateľnej dopravy **je nevyhnutné, aby boli** prvoradí používatelia, ktorým musíme poskytnúť cenovo dostupnejšie, **všeobecne** prístupnejšie, zdravšie a čistejšie alternatívy k ich súčasným návykom v oblasti **mestskej a medzimestskej** mobility. V rámci európskej zelenej dohody **je preto cieľom** urýchliť prechod

cieľom riešiť tieto výzvy. Podstatná časť zo 75 % vnútrozemskej nákladnej dopravy, ktorá sa v súčasnosti uskutočňuje po cestách, by sa mala presunúť na železnice a vnútrozemské vodné cesty.

na udržateľnú a inteligentnú mobilitu **a prechod na nulovú bilanciu emisií uhlíka.** Podstatná časť zo 75 % vnútrozemskej nákladnej dopravy, ktorá sa v súčasnosti uskutočňuje po cestách, by sa mala **takisto** presunúť na železnice a vnútrozemské vodné cesty;

Pozmeňujúci návrh 3

Návrh rozhodnutia Odôvodnenie 5

Text predložený Komisiou

(5) Železničná doprava zohráva významnú úlohu pri dosahovaní cieľa klimateckej neutrality do roku 2050. Je jedným z najekologickejších a energeticky najúčinnějších spôsobov dopravy. Do veľkej miery je elektrifikovaná a **jej emisie CO₂ sú oveľa nižšie** ako porovnateľná cestná či letecká doprava, pričom **navyše** ide o jediný spôsob dopravy, ktorý od roku 1990 neustále **znižoval** svoje emisie CO₂. Spotreba energie v železničnej doprave sa navyše v rokoch 1990 – 2016¹⁸ znížila a čoraz viac sa využívajú obnoviteľné zdroje energie.

¹⁸ Štatistická príručka GR MOVE 2019 „Doprava EÚ v číslach“ (zdroj: Eurostat).

Pozmeňujúci návrh 4

Návrh rozhodnutia Odôvodnenie 6

Pozmeňujúci návrh

(5) Železničná doprava zohráva významnú úlohu pri dosahovaní cieľa **Únie v oblasti** klimateckej neutrality do roku 2050. Je jedným z najekologickejších a energeticky najúčinnějších spôsobov dopravy. Do veľkej miery je elektrifikovaná a **zodpovedá len za 0,5 % celkových emisií skleníkových plynov^{17a} z dopravy, čo je oveľa menej CO₂** ako porovnateľná cestná či letecká doprava, pričom ide o jediný spôsob dopravy, ktorý od roku 1990 neustále **znižuje** svoje emisie **skleníkových plynov a emisie CO₂**. Spotreba energie v železničnej doprave sa navyše v rokoch 1990 – 2016¹⁸ znížila a čoraz viac sa využívajú obnoviteľné zdroje energie;

^{17a} **Tlačový kútik Európskej komisie – 2021: Európsky rok železníc (zdroj: Eurostat, EÚ28 – 2017).**

¹⁸ Štatistická príručka GR MOVE 2019 „Doprava EÚ v číslach“ (zdroj: Eurostat).

Text predložený Komisiou

(6) Vďaka prepojeniu hlavných dopravných tepien Únie s jej okrajovými regiónmi a územiaми **prispieva** odvetvie železničnej dopravy k hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti.

Pozmeňujúci návrh

(6) **Mnohé členské štáty stále nie sú účinne prepojené s európskou železničnou sieťou alebo nemajú potrebnú infraštruktúru, ktorá by takéto prepojenie umožnila.** Vďaka prepojeniu hlavných **a sekundárnych** dopravných tepien Únie s jej okrajovými regiónmi a územiaми **môže** odvetvie železničnej dopravy **vo väčšej miere prispievať** k hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti **a zároveň obyvateľom Európy umožniť spoznávať európsky kontinent a posilniť kultúrnu výmenu. Intermodálne spojenia, napríklad prostredníctvom kyvadlovej autobusovej dopravy, môžu pomôcť pri zlepšovaní dostupnosti mnohých okrajových regiónov a území tam, kde železničné prepojenia neexistujú alebo sa len budujú;**

Pozmeňujúci návrh 5
Návrh rozhodnutia
Odôvodnenie 6 a (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

(6a) **Železnice zohrávajú dôležitú úlohu aj pri podpore hospodárskeho oživenia v období po pandémii COVID-19 tým, že súčasne podporujú zelenú a digitálnu transformáciu. Investície do vysokorychlostných železničných spojení môžu zlepšiť hospodársku efektívnosť, napríklad skrátením času potrebného na dochádzanie pracovníkov do zamestnania alebo času stráveného turistami cestovaním. Investície do poskytovania služieb wi-fi vo vlakoch môžu rovnako zvýšiť produktivitu a skvalitniť cestovanie. Je potrebné vybudovať chýbajúce cezhraničné spojenia, obnoviť nepoužívané trate, opätovne zaviesť nočné vlaky, zlepšiť a zmodernizovať železničnú infraštruktúru a železničné koľajové vozidlá a posilniť intermodálne**

spojenia. V Pláne Únie na obnovu a vo viacročnom finančnom rámci na obdobie 2021 – 2027 bude potrebné vyčleniť nevyhnutné finančné prostriedky na podporu požadovaných investícií do železničnej dopravy;

Pozmeňujúci návrh 6

Návrh rozhodnutia

Odôvodnenie 6 b (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

(6b) Intenzívnejšie využívanie železničnej dopravy môže zohrávať dôležitú úlohu pri podpore zdravého životného štýlu a zvyšovaní bezpečnosti. Cestovanie vlakom možno ľahko skombinovať s chôdzou a jazdou na bicykli a čas strávený vo vlaku namiesto automobilu môže znížiť vystavenie znečisteniu a stres. Cestovanie vlakom je zároveň bezpečným spôsobom dopravy;

Pozmeňujúci návrh 7

Návrh rozhodnutia

Odôvodnenie 7

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

(7) Zatiaľ čo podiel osobnej železničnej dopravy na pozemnej doprave v Únii sa od roku 2007 len mierne zvýšil, podiel nákladnej dopravy sa znížil. Skutočnému jednotnému európskemu železničnému priestoru stojí v ceste ešte veľa prekážok, **a to aj vzhľadom na potrebu minimalizovať hluk.** Prekonanie týchto prekážok spolu so znižovaním nákladov a zrýchlením inovácie umožní využiť plný potenciál **železničnej dopravy.** Preto potrebuje ďalší impulz, aby sa stala

(7) Zatiaľ čo podiel osobnej železničnej dopravy na pozemnej doprave v Únii sa od roku 2007 len mierne zvýšil, podiel nákladnej dopravy sa znížil. Skutočnému jednotnému európskemu železničnému priestoru stojí v ceste ešte veľa prekážok. **Tieto prekážky majú výrazný vplyv na konkurencieschopnosť a atraktivitu železničnej dopravy a patria k nim rôzne poplatky za prístup k infraštruktúre, prekážky brániace uvádzaniu železničných koľajových**

atraktívnejšou pre cestujúcich aj pre podniky.

vozidiel do prevádzky a odlišné systémy kontroly a prevádzkové predpisy. Prít'azlivosť železničnej dopravy je d'alej znižovaná jej nedostatočnou prístupnosťou pre osoby so zdravotným postihnutím, vysokými cenami leteniek v niektorých krajinách a nadmerným hlukom. Prekonanie jednotlivých prekážok spolu so znižovaním nákladov a zrýchlením inovácie umožní využiť jej plný potenciál v celej Únii. Preto potrebuje ďalší impulz, aby sa stala atraktívnejšou, cenovo dostupnejšou a prístupnejšou pre cestujúcich, najmä pre mladých ľudí, ako aj pre podniky;

Pozmeňujúci návrh 8

Návrh rozhodnutia Odôvodnenie 7 a (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

(7a) Vlaky, železničné stanice a železničná infraštruktúra majú spoločenský význam, ktorý d'aleko presahuje ich prvotný technický účel, pretože v minulosti sa zásadne podieľali na formovaní regionálnych tradícií a identít a podporovali hospodársky a sociálny rozvoj. Dnes sú železničné stanice a železničná infraštruktúra dôležitými katalyzátormi pri podpore kvalitnej architektúry, udržateľného rozvoja a plánovania inteligentných miest. Zaslúžene predstavujú aj významné priemyselné kultúrne dedičstvo. Železničné stanice v súčasnosti plnia dvojakú úlohu: nie sú to len dopravné uzly, ale aj dôležité platformy pre informačné kampane a vzdelávacie, kultúrne a sociálne projekty, a teda aj kľúčové priestory miestnych komunit. Okrem toho môže byť cestovanie vlakom zážitkom samo osebe, pretože uľahčuje spoločenskú a kultúrnu interakciu a výmenu;

Pozmeňujúci návrh 9

Návrh rozhodnutia Odôvodnenie 7 b (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

(7b) Formálne a neformálne vzdelávanie zohráva kľúčovú úlohu pri zlepšovaní chápania významu a hodnoty železníc a pri podpore využívania železničnej dopravy. Aktívna spolupráca so vzdelávacími inštitúciami, najmä so školami, môže prispieť k intenzívnejšiemu využívaniu tohto spôsobu dopravy. Vzdelávacie inštitúcie možno takisto nabádať k tomu, aby sa od seba navzájom učili a vypracúvali učebné plány, ktoré umožnia vzdelávanie o historických, technických a environmentálnych aspektoch železničnej dopravy, a aby podporovali využívanie železníc na školské výlety a vzdelávacie výmeny;

Pozmeňujúci návrh 10

Návrh rozhodnutia Odôvodnenie 7 c (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

(7c) Únia by mala zabezpečiť, aby sa v jej programoch nadnárodnej mobility, a to aj v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy, výskumu, kultúry a mládeže, najmä v programoch Erasmus+, Európsky zbor solidarity a Kreatívna Európa, vždy podľa možnosti uprednostňovala ako zvolený dopravný prostriedok železničná doprava. Prístup k cenovo dostupným službám železničnej dopravy môže prispieť k podpore úsilia o zaistenie väčšej inkluzívnosti týchto programov, a to rozšírením ich geografického a sociálno-ekonomického pokrytia. Ako dokazuje iniciatíva

krátkodobej mobility #DiscoverEU, ktorá mladým ľuďom umožňuje spoznávať Európsku úniu, môžu partnerstvá medzi Komisiou a prevádzkovateľmi železničnej dopravy účinne podporovať udržateľnú mobilitu v rámci programov Únie, a tým priviesť ľudí k zmene svojich zvyklostí;

Pozmeňujúci návrh 11
Návrh rozhodnutia
Odôvodnenie 7 d (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

(7d) Predchádzajúce skúsenosti s Európskym rokom ukázali, že účinné zapojenie do tejto iniciatívy možno dosiahnuť rozvíjaním synergií s inými príslušnými programami Únie, najmä v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy, kultúry a mládeže. Takéto programy podporujú vzdelávanie, komunikáciu a aktívne občianstvo a môžu preto prispieť k podpore Európskeho roka, napríklad prostredníctvom príslušných vzdelávacích projektov v rámci programu Erasmus+ alebo kultúrnych projektov zameraných na železnice v rámci programu Kreatívna Európa. Podobne môže Európsky rok v rámci programov podnietiť občanov k tomu, aby sa rozhodovali pre ekologickejšiu mobilitu. Z minulých skúseností tiež jasne vyplynulo, že aktívna spolupráca so širokou škálou zainteresovaných strán, najmä s organizovanou občianskou spoločnosťou, môže prispieť k zabezpečeniu trvalého politického odkazu;

Pozmeňujúci návrh 12

Návrh rozhodnutia
Odôvodnenie 8

Text predložený Komisiou

(8) S cieľom podporiť železničnú dopravu v súlade s cieľmi stanovenými v oznámení Komisie o európskej zelenej dohode, a to aj so zreteľom na udržateľnú a inteligentnú mobilitu, by sa rok 2021 mal vyhlásiť za „Európsky rok železníc“. Bude to dôležitý rok pre politiku Únie v oblasti železničnej dopravy, keďže pôjde o prvý celý rok, v ktorom sa v celej Únii budú uplatňovať pravidlá dohodnuté v rámci štvrtého železničného balíka, konkrétne v súvislosti s otvorením trhu pre služby vnútroštátnej osobnej dopravy a znížením nákladov a administratívnej záťaže pre železničné podniky pôsobiace v celej Únii. V **mnohých** členských štátoch narastá záujem verejnosti o železnice vrátane nočných vlakov, čoho dôkazom je popularita hashtagu #DiscoverEU. Okrem toho **bude medzinárodný umelecký festival** Europalia v roku 2021 **zameraný na vplyv železnice na umenie a vyzdvihne dôležitú úlohu** železničnej dopravy pri presadzovaní sociálnych, hospodárskych a priemyselných zmien,

Pozmeňujúci návrh 13

Návrh rozhodnutia

Článok 2 – odsek 1 – úvodná časť

Text predložený Komisiou

Cieľom Európskeho roka je podnietiť a podporiť úsilie Únie, členských štátov, regionálnych a miestnych orgánov a iných organizácií **zvýšiť podiel** cestujúcich a nákladu v železničnej doprave. Európsky rok najmä

Pozmeňujúci návrh

(8) S cieľom podporiť železničnú dopravu v súlade s cieľmi stanovenými v oznámení Komisie o európskej zelenej dohode, a to aj so zreteľom na udržateľnú a inteligentnú mobilitu, by sa rok 2021 mal vyhlásiť za „Európsky rok železníc“. Bude to dôležitý rok pre politiku Únie v oblasti železničnej dopravy, keďže pôjde o prvý celý rok, v ktorom sa v celej Únii budú uplatňovať pravidlá dohodnuté v rámci štvrtého železničného balíka, konkrétne v súvislosti s otvorením trhu pre služby vnútroštátnej osobnej dopravy a znížením nákladov a administratívnej záťaže pre železničné podniky pôsobiace v celej Únii. V členských štátoch **s takýmito službami** narastá záujem verejnosti o železnice vrátane nočných vlakov, čoho dôkazom je popularita hashtagu #DiscoverEU. Okrem toho **budú vlaky témou medzinárodného umeleckého festivalu** Europalia, **ktorý sa má začať v októbri 2021, pričom sa vyzdvihne nielen dedičstvo železníc, ale aj ich** vplyv na umenie a **dôležitá úloha** železničnej dopravy pri presadzovaní sociálnych, hospodárskych a priemyselných zmien;

Pozmeňujúci návrh

Cieľom Európskeho roka je podnietiť a podporiť úsilie Únie, členských štátov, regionálnych a miestnych orgánov, iných organizácií a **príslušných zainteresovaných strán o propagáciu historického, súčasného a budúceho významu železníc pre Európu a rozvoj železníc ako kľúčového prvku politiky Únie v oblasti udržateľnej dopravy a mobility prostredníctvom zvýšenia podielu** cestujúcich a nákladu v železničnej

Pozmeňujúci návrh 14

Návrh rozhodnutia

Článok 2 – odsek 1 – písmeno a

Text predložený Komisiou

a) podporí **železničnú dopravu** ako **udržateľný, inovatívny a bezpečný spôsob** dopravy, v prvom rade vyzdvihnutím jej **významnej** úlohy **pri dosahovaní** cieľa Únie v oblasti klimatickej neutrality do roku 2050 a oslovovaním širšej verejnosti, najmä mládeže;

Pozmeňujúci návrh

a) podporí **hodnotu železničnej dopravy** ako **udržateľného, inovatívneho, bezpečného, pohodlného a cenovo dostupného spôsobu** dopravy, v prvom rade vyzdvihnutím jej úlohy **ako nástroja územnej súdržnosti a faktoru, ktorý môže výrazne prispieť k dosiahnutiu** cieľa Únie v oblasti klimatickej neutrality do roku 2050, a oslovovaním širšej verejnosti, najmä mládeže **a seniorov**;

Pozmeňujúci návrh 15

Návrh rozhodnutia

Článok 2 – odsek 1 – písmeno b

Text predložený Komisiou

b) vyzdvihne európsky a cezhraničný rozmer železničnej dopravy, ktorá zblížuje občanov, **umožňuje im objaviť rozmanitosť Únie**, posilňuje súdržnosť a prispieva k **integrácii** vnútorného trhu Únie;

Pozmeňujúci návrh

b) vyzdvihne európsky a cezhraničný rozmer železničnej dopravy, ktorá zblížuje občanov, posilňuje súdržnosť a prispieva k **rozvoju** vnútorného trhu Únie, **pričom upriami pozornosť na rozdiely v železničnej infraštruktúre medzi jednotlivými členskými štátmi a na význam rozvoja železničných spojení s cieľom zlepšiť možnosti mobility pre všetkých občanov Únie**;

Pozmeňujúci návrh 16

Návrh rozhodnutia

Článok 2 – odsek 1 – písmeno c

Text predložený Komisiou

c) zvýši prínos železničnej dopravy k

Pozmeňujúci návrh

c) zvýši prínos železničnej dopravy k

hospodárstvu, **priemyslu a spoločnosti** Únie tak, že **zahŕňa najmä aspekty regionálneho rozvoja, konkurencieschopnosti priemyslu, udržateľného cestovného ruchu, inovácie, zamestnanosti, vzdelávania, mládeže a kultúry a zlepšenia prístupnosti** pre osoby so zdravotným postihnutím;

hospodárstvu, spoločnosti a **konkurencieschopnosti priemyslu** Únie tak, že **zviditeľní a posilní prepojenia s regionálnym rozvojom, cezhraničnou súdržnosťou, striebornou ekonomikou, inováciami, zamestnanosťou, vzdelávaním, mládežou, kultúrou a športom, pričom sa osobitne zameria na prístupnosť** pre osoby so zdravotným postihnutím **a zníženou pohyblivosťou**;

Pozmeňujúci návrh 17

Návrh rozhodnutia

Článok 2 – odsek 1 – písmeno c a (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

ca) podporí železničnú dopravu ako uprednostňovaný spôsob dopravy pre účastníkov programov mobility Únie v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy, výskumu, mládeže, športu a kultúry prostredníctvom vytvárania stimulačných programov a iniciatív na zlepšenie prístupnosti a cenovej dostupnosti, najmä pre ľudí s nedostatkom príležitostí;

Pozmeňujúci návrh 18

Návrh rozhodnutia

Článok 2 – odsek 1 – písmeno c b (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

cb) podporí železnice ako ekologickejšiu alternatívu cestovania, ktorá môže nahradiť lety na stredne dlhé a krátke vzdialenosti, znížiť environmentálny vplyv dopravy súvisiacej s cestovným ruchom, umožniť udržateľnejší cestovný ruch a poskytnúť ľuďom možnosť preskúmať Úniu v celej jej rozmanitosti;

Pozmeňujúci návrh 19
Návrh rozhodnutia
Článok 2 – odsek 1 – písmeno c c (nové)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

cc) vyzdvihne hodnotu vlakov, železničných staníc a železničnej infraštruktúry ako neoddeliteľnej súčasti priemyselného kultúrneho dedičstva Únie, ktoré je potrebné chrániť a propagovať, a posilní udržateľný kultúrny cestovný ruch, pričom nadviaže na Európsky rok kultúrneho dedičstva 2018;

Pozmeňujúci návrh 20

Návrh rozhodnutia
Článok 3 – odsek 1 – písmeno a

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

a) iniciatívy **a podujatia** na podporu diskusie, zvyšovania informovanosti a **jednoduchšieho** zapojenia občanov, podnikov **a** subjektov verejného sektora s cieľom zvýšiť podiel osobnej a nákladnej železničnej dopravy ako prostriedku na boj proti zmene klímy, a to prostredníctvom viacerých kanálov a nástrojov vrátane podujatí v členských štátoch;

a) iniciatívy na podporu diskusie, zvyšovania informovanosti a zapojenia občanov, **organizovanej občianskej spoločnosti**, podnikov, subjektov verejného sektora **a ďalších relevantných zainteresovaných strán** s cieľom zvýšiť podiel osobnej a nákladnej železničnej dopravy ako prostriedku na boj proti zmene klímy **tým, že sa bude propagovať udržateľné cestovanie a udržateľný cestovný ruch a prepojenia s ostatnými ekologickými spôsobmi dopravy, ako je napr. jazda na bicykli, a posilní sa kultúrna výmena**, a to prostredníctvom viacerých kanálov a nástrojov vrátane podujatí v členských štátoch;

Pozmeňujúci návrh 21

Návrh rozhodnutia
Článok 3 – odsek 1 – písmeno b

Text predložený Komisiou

b) informačné kampane, výstavy, **inšpiratívne činnosti, vzdelávacie a osvetové kampane na podporu zmien v správaní** cestujúcich, spotrebiteľov a podnikov a **na stimulovanie aktívneho zapojenia** širokej verejnosti **pri dosahovaní** cieľov udržateľnejšej dopravy;

Pozmeňujúci návrh

b) informačné, **vzdelávacie a osvetové kampane vrátane online kampaní a výstavy na podnecovanie intenzívnejšieho využívania železničnej dopravy, a to aj pokiaľ ide o existujúcu sieť nočných vlakov, s cieľom podporiť zmenu vnímania** cestujúcich, spotrebiteľov a podnikov a **stimulovať aktívne zapojenie** širokej verejnosti **do dosahovania** cieľov udržateľnejšej, **prístupnejšej, cenovo dostupnejšej a bezpečnejšej** dopravy;

Pozmeňujúci návrh 22

Návrh rozhodnutia

Článok 3 – odsek 1 – písmeno b a (nové)

Text predložený Komisiou

b) **informačné kampane, výstavy, inšpiratívne činnosti, vzdelávacie a osvetové kampane na podporu zmien v správaní** cestujúcich, spotrebiteľov a podnikov a **na stimulovanie aktívneho zapojenia** širokej verejnosti **pri dosahovaní** cieľov udržateľnejšej dopravy;

Pozmeňujúci návrh

ba) kampane a výmena najlepších postupov s cieľom motivovať ľudí, aby vlaky využívali na spoznávanie Európy a jej kultúrneho dedičstva vrátane železníc ako súčasti európskeho priemyselného kultúrneho dedičstva, a propagovať kultúrne a športové podujatia, ktoré sú prístupné vlakom, ako aj projekty financované z programu Kreatívna Európa, v ktorých sú vlaky samotným miestom a jadrom konkrétneho projektu;

Pozmeňujúci návrh 23

Návrh rozhodnutia

Článok 3 – odsek 1 – písmeno b b (nové)

Text predložený Komisiou

bb) rozvoj partnerstiev a stimulačných programov so zapojením prevádzkovateľov železničnej dopravy, a to aj v tretích krajinách, s cieľom podporovať udržateľné a cenovo dostupné dopravné služby;

Pozmeňujúci návrh

bb) rozvoj partnerstiev a stimulačných programov so zapojením prevádzkovateľov železničnej dopravy, a to aj v tretích krajinách, s cieľom podporovať udržateľné a cenovo dostupné dopravné služby;

dostupné dopravné riešenia pre účastníkov programov mobility Únie, najmä pokiaľ ide o programy Erasmus+, Kreatívna Európa a Európsky zbor solidarity;

Pozmeňujúci návrh 24

Návrh rozhodnutia

Článok 3 – odsek 1 – písmeno c

Text predložený Komisiou

c) výmena skúseností a osvedčených postupov medzi národnými, regionálnymi a miestnymi orgánmi, občianskou spoločnosťou, podnikmi **a školami**, pokiaľ ide o **podporu** využívania železničnej dopravy a spôsob podnecovania zmeny správania na všetkých úrovniach;

Pozmeňujúci návrh

c) výmena skúseností a osvedčených postupov medzi národnými, regionálnymi a miestnymi orgánmi, občianskou spoločnosťou, **sociálnymi partnermi**, podnikmi **vrátane cestovných kancelárií, školami, inými vzdelávacími zariadeniami, kultúrnymi združeniami, mládežníckymi organizáciami a ďalšími relevantnými zainteresovanými stranami**, pokiaľ ide o **propagáciu významu a** využívania železničnej dopravy a spôsob podnecovania zmeny správania na všetkých úrovniach;

Pozmeňujúci návrh 25

Návrh rozhodnutia

Článok 3 – odsek 1 – písmeno d

Text predložený Komisiou

d) realizovanie štúdií a inovačných činností a šírenie ich výsledkov na európskej **alebo** vnútroštátnej úrovni; a

Pozmeňujúci návrh

d) realizovanie štúdií a inovačných činností a šírenie ich výsledkov na európskej, vnútroštátnej **alebo regionálnej** úrovni; a

Pozmeňujúci návrh 26

Návrh rozhodnutia

Článok 3 – odsek 1 – písmeno e

Text predložený Komisiou

e) podpora projektov a sietí

Pozmeňujúci návrh

e) podpora projektov a sietí

súvisiacich s Európskym rokom, aj prostredníctvom médií, sociálnych sietí a iných online komunit.

súvisiacich s Európskym rokom, **najmä festivalu Europalia**, aj prostredníctvom médií, sociálnych sietí a iných online komunit **s cieľom osloviť čo najširšiu verejnosť**;

Pozmeňujúci návrh 27
Návrh rozhodnutia
Článok 3 – odsek 2

Text predložený Komisiou

2. Inštitúcie a orgány Únie, ako aj členské štáty, **môžu** na úrovni Únie a na vnútroštátnej úrovni **pri propagačných činnostiach uvedených v odseku 1 odkazovať** na Európsky rok a **používať** jeho vizuálnu identitu.

Pozmeňujúci návrh

2. Inštitúcie a orgány Únie, ako aj členské štáty **pri podpore činností uvedených v odseku 1** na úrovni Únie a na vnútroštátnej úrovni **odkazujú** na Európsky rok a **používajú** jeho vizuálnu identitu **a vo všetkých fázach podpory náležite odkazujú** na podporu Únie pre projekty a iniciatívy financované v rámci Európskeho roka;

Pozmeňujúci návrh 28

Návrh rozhodnutia
Článok 4 – odsek 1

Text predložený Komisiou

Za organizovanie účasti na Európskom roku na vnútroštátnej úrovni zodpovedajú členské štáty. Členské štáty **na uvedený účel** vymenujú národných koordinátorov. Národní koordinátori **zabezpečujú koordináciu príslušných činností na vnútroštátnej úrovni.**

Pozmeňujúci návrh

Na účely koordinácie príslušných činností v rámci Európskeho roka na vnútroštátnej úrovni členské štáty vymenujú národných koordinátorov. Národní koordinátori **sú vymenúvaní na základe ich odborných znalostí a preukázaného záväzku angažovať sa za rozvoj železničnej dopravy.**

Pozmeňujúci návrh 29

Návrh rozhodnutia
Článok 5 – odsek 1

Text predložený Komisiou

1. Komisia pravidelne zvoláva zasadnutia národných koordinátorov s cieľom koordinovať priebeh Európskeho roka. Uvedené zasadnutia takisto slúžia ako príležitosti na výmenu informácií *o realizácii* Európskeho roka na vnútroštátnej úrovni a na úrovni Únie; zástupcovia Európskeho parlamentu *sa môžu zúčastňovať* na *týchto zasadnutiach* ako pozorovatelia.

Pozmeňujúci návrh 30

Návrh rozhodnutia
Článok 5 – odsek 2

Text predložený Komisiou

2. Koordinácia Európskeho roka na úrovni Únie má prierezový prístup s cieľom vytvoriť synergie medzi rôznymi programami a iniciatívami Únie, ktoré financujú projekty v oblasti železničnej dopravy *alebo ktoré* majú rozmer železničnej dopravy.

Pozmeňujúci návrh 31

Návrh rozhodnutia
Článok 5 – odsek 3 – pododsek 1

Text predložený Komisiou

Komisia zvoláva pravidelné zasadnutia zainteresovaných strán a zástupcov organizácií alebo subjektov, ktoré sú aktívne v oblasti železničnej dopravy, vrátane existujúcich nadnárodných sietí a príslušných mimovládnych organizácií,

Pozmeňujúci návrh

1. Komisia pravidelne zvoláva zasadnutia národných koordinátorov s cieľom koordinovať priebeh Európskeho roka. Uvedené zasadnutia takisto slúžia ako príležitosti na výmenu informácií *a najlepších postupov týkajúcich sa realizácie* Európskeho roka na vnútroštátnej úrovni a na úrovni Únie; zástupcovia Európskeho parlamentu *sú* na *tieto zasadnutia pozývaní* ako pozorovatelia.

Pozmeňujúci návrh

2. Koordinácia Európskeho roka na úrovni Únie má prierezový prístup s cieľom vytvoriť *udržateľné* synergie medzi rôznymi programami a iniciatívami Únie, ktoré financujú projekty v oblasti železničnej dopravy, majú rozmer železničnej dopravy *alebo podporujú občiansku angažovanosť, ako napríklad programy v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy, kultúry a mládeže.*

Pozmeňujúci návrh

Komisia zvoláva pravidelné zasadnutia zainteresovaných strán a zástupcov organizácií alebo subjektov, ktoré sú aktívne v oblasti železničnej dopravy, vrátane existujúcich nadnárodných *a transregionálnych* sietí a príslušných

ako aj mládežníckych organizácií a **komunit**, aby jej pomohli pri realizácii Európskeho roka na úrovni Únie.

mimovládnych organizácií, ako aj mládežníckych organizácií, **kultúrnych združení a zainteresovaných strán v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy**, aby jej pomohli pri realizácii Európskeho roka na úrovni Únie.

Pozmeňujúci návrh 32

Návrh rozhodnutia

Článok 5 – odsek 3 – pododsek 2

Text predložený Komisiou

Ak to umožňuje rozpočet, Komisia môže zorganizovať výzvy na predkladanie návrhov a projektov, ktoré môžu získať podporu za ich mimoriadny prínos k cieľom Európskeho roka.

Pozmeňujúci návrh

Komisia môže zorganizovať výzvy na predkladanie návrhov a projektov, ktoré môžu získať podporu za ich mimoriadny prínos k cieľom Európskeho roka.

Pozmeňujúci návrh 33

Návrh rozhodnutia

Článok 6 – odsek 1

Text predložený Komisiou

Na účely Európskeho roka Komisia v prípade potreby spolupracuje s príslušnými medzinárodnými organizáciami, pričom zabezpečuje viditeľnosť účasti Únie.

Pozmeňujúci návrh

Na účely Európskeho roka Komisia v prípade potreby spolupracuje s príslušnými medzinárodnými organizáciami, **a to aj v oblasti kultúry a vzdelávania, a s príslušnými orgánmi v susedných krajinách**, pričom zabezpečuje viditeľnosť účasti Únie.

Pozmeňujúci návrh 34

Návrh rozhodnutia

Článok 6 a (nový)

Text predložený Komisiou

Pozmeňujúci návrh

Článok 6a

Rozpočet

Finančné krytie na vykonávanie tohto rozhodnutia v období od 1. januára 2020 do 31. decembra 2022 je 8 miliónov EUR.

Ročné rozpočtové prostriedky schvaľuje Európsky parlament a Rada v medziach viacročného finančného rámca.

Pozmeňujúci návrh 35

Návrh rozhodnutia Článok 7 – odsek 1

Text predložený Komisiou

Komisia predloží do 31. decembra 2022 Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov správu o vykonávaní, výsledkoch a celkovom hodnotení iniciatív ustanovených v tomto rozhodnutí.

Pozmeňujúci návrh

Komisia predloží do 31. decembra 2022 Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov správu o vykonávaní, výsledkoch a celkovom hodnotení iniciatív ustanovených v tomto rozhodnutí. ***Správa bude zahŕňať aj všetky relevantné politické alebo legislatívne návrhy na opatrenia nadväzujúce na Európsky rok.***

POSTUP – VÝBOR POŽIADANÝ O STANOVISKO

Názov	Európsky rok železníc (2021)
Referenčné čísla	COM(2020)0078 – C9-0076/2020 – 2020/0035(COD)
Gestorský výbor dátum oznámenia na schôdzi	TRAN 11.3.2020
Výbor, ktorý predložil stanovisko dátum oznámenia na schôdzi	CULT 11.3.2020
Spravodajkyňa výboru požiadaného o stanovisko dátum vymenovania	Dace Melbārde 30.4.2020
Prerokovanie vo výbore	6.7.2020
Dátum prijatia	13.7.2020
Výsledok záverečného hlasovania	+: 28 –: 0 0: 2
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Asim Ademov, Christine Anderson, Andrea Bocskor, Vlad-Marius Botoș, Ilana Cicurel, Gilbert Collard, Gianantonio Da Re, Laurence Farreng, Tomasz Frankowski, Romeo Franz, Alexis Georgoulis, Hannes Heide, Irena Joveva, Petra Kammerevert, Niyazi Kizilyürek, Predrag Fred Matić, Dace Melbārde, Victor Negrescu, Niklas Nienaß, Peter Pollák, Marcos Ros Sempere, Domènec Ruiz Devesa, Andrey Slabakov, Massimiliano Smeriglio, Michaela Šojdrová, Sabine Verheyen, Milan Zver
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Isabel Benjumea Benjumea, Marcel Kolaja
Náhradník (čl. 209 ods. 7) prítomný na záverečnom hlasovaní	Angel Dzhambazki

**ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN VO VÝBORE POŽIADANOM
O STANOVISKO**

28	+
PPE	Asim Ademov, Isabel Benjumea Benjumea, Andrea Bocskor, Tomasz Frankowski, Peter Pollák, Michaela Šojdrová, Sabine Verheyen, Milan Zver
S&D	Hannes Heide, Petra Kammerevert, Predrag Fred Matić, Victor Negrescu, Marcos Ros Sempere, Domènec Ruiz Devesa, Massimiliano Smeriglio
RENEW	Vlad-Marius Botoș, Ilana Cicurel, Laurence Farreng, Irena Joveva
ID	Gilbert Collard
VERTS/ALE	Romeo Franz, Marcel Kolaja, Niklas Nienäß
ECR	Angel Dzhambazki, Dace Melbārde, Andrey Slabakov
GUE/NGL	Alexis Georgoulis, Niyazi Kizilyürek
0	-
2	0
ID	Christine Anderson, Gianantonio Da Re

ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN VO VÝBORE POŽIADANOM O STANOVISKO

37	+
ECR	Raffaele Fitto, Izabela-Helena Kloc, Elżbieta Kruk
GUE/NGL	Martina Michels, Younous Omarjee
NI	Rosa D'Amato, Chiara Gemma
PPE	Pascal Arimont, Isabel Benjumea Benjumea, Tom Berendsen, Franc Bogovič, Tamás Deutsch, Christian Doleschal, Mircea-Gheorghe Hava, Krzysztof Hetman, Peter Jahr, Manolis Kefalogiannis, Andrey Novakov
RENEW	Stéphane Bijoux, Vlad-Marius Botoș, Cristian Ghinea, Ondrej Knotek, Susana Solís Pérez, Irène Tolleret
S&D	Adrian-Dragoș Benea, Erik Bergkvist, Andrea Cozzolino, Corina Crețu, Constanze Krehl, Cristina Maestre Martín De Almagro, Pedro Marques, Nora Mebarek, Tsvetelina Penkova
VERTS/ALE	François Alfonsi, Niklas Nienäb, Caroline Roose, Monika Vana
0	-
5	0
ID	Mathilde Androuët, Francesca Donato, Alessandro Panza, André Rougé, Stefania Zambelli

Vysvetlenie použitých znakov:

+ : za

- : proti

0 : zdržali sa hlasovania

POSTUP GESTORSKÉHO VÝBORU

Názov	Európsky rok železníc (2021)			
Referenčné čísla	COM(2020)0078 – C9-0076/2020 – 2020/0035(COD)			
Dátum predloženia EP	4.3.2020			
Gestorský výbor dátum oznámenia na schôdzi	TRAN 11.3.2020			
Výbory požiadané o stanovisko dátum oznámenia na schôdzi	ENVI 11.3.2020	ITRE 11.3.2020	REGI 11.3.2020	CULT 11.3.2020
Bez predloženia stanoviska dátum rozhodnutia	ENVI 2.6.2020	ITRE 3.4.2020		
Spravodajcovia dátum vymenovania	Anna Deparnay- Grunenberg 6.5.2020			
Prerokovanie vo výbore	23.6.2020	24. 9. 2020		
Dátum prijatia	12. 10. 2020			
Výsledok záverečného hlasovania vo výbore	+: -: 0:	45 0 2		
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Andris Ameriks, José Ramón Bauzá Díaz, Izaskun Bilbao Barandica, Marco Campomenosi, Ciarán Cuffe, Jakop G. Dalunde, Johan Danielsson, Andor Deli, Karima Delli, Anna Deparnay-Grunenberg, Ismail Ertug, Gheorghe Falcă, Giuseppe Ferrandino, Mario Furore, Søren Gade, Isabel García Muñoz, Elsi Katainen, Kateřina Konečná, Elena Kountoura, Julie Lechanteux, Bogusław Liberadzki, Benoît Lutgen, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Marian-Jean Marinescu, Tilly Metz, Giuseppe Milazzo, Cláudia Monteiro de Aguiar, Caroline Nagtegaal, Jan-Christoph Oetjen, Philippe Olivier, Rovana Plumb, Dominique Riquet, Dorien Rookmaker, Massimiliano Salini, Barbara Thaler, István Ujhelyi, Petar Vitanov, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Lucia Vuolo, Roberts Zīle			
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Angel Dzhabazki, Markus Ferber, Tomasz Frankowski, Roman Haider, Anne-Sophie Pelletier, Markus Pieper, Marianne Vind			
Dátum predloženia	14.10.2020			

ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN V GESTORSKOM VÝBORE

45	+
ECR	Angel Dzhambazki, Roberts Zile
GUE/NGL	Kateřina Konečná, Elena Kountoura, Anne-Sophie Pelletier
ID	Marco Campomenosi, Roman Haider, Lucia Vuolo
NI	Mario Furore, Dorien Rookmaker
PPE	Andor Deli, Gheorghe Falcă, Markus Ferber, Tomasz Frankowski, Benoît Lutgen, Marian-Jean Marinescu, Giuseppe Milazzo, Cláudia Monteiro de Aguiar, Markus Pieper, Massimiliano Salini, Barbara Thaler, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska
RENEW	José Ramón Bauzá Díaz, Izaskun Bilbao Barandica, Søren Gade, Elsi Katainen, Caroline Nagtegaal, Jan-Christoph Oetjen, Dominique Riquet
S&D	Andris Ameriks, Johan Danielsson, Ismail Ertug, Giuseppe Ferrandino, Isabel García Muñoz, Bogusław Liberadzki, Rovana Plumb, István Ujhelyi, Marianne Vind, Petar Vitanov
VERTS/ALE	Ciarán Cuffe, Jakop G. Dalunde, Karima Delli, Anna Deparnay-Grunenberg, Tilly Metz

0	-

2	0
ID	Julie Lechanteux, Philippe Olivier

Vysvetlenie použitých znakov:

+ : za

- : proti

0 : zdržali sa hlasovania.